

Je gids als AFS-wereldgezin

Inhoudsopgave

1 Voorwoord	5
2 Data en contactgegevens	6
2.1 Belangrijke data	6
2.2 Contactgegevens	7
2 Extra informatie over de Trimesterprogramma's	8
2.1 PEACE - European Citizenship Track	8
3 De AFS-werking in Nederland	8
3.1 AFS-organisatiestructuur	8
3.1.1 Comités	9
3.1.2 Nationale oriëntaties voor gastdeelnemers van het schoolprogramma	9
3.1.3 Lokale activiteiten	18
3.1.4 Het kantoor	18
3.1.5 Internationale samenwerking	18
3.1.6 AFS-begeleiding	18
4 AFS-regels	20
4.1 Internationale AFS-regels ¹	20
4.2 Reizen 2	21
4.2.1 Algemeen	21
4.2.2 Reizen zonder wereldgezin	22
Procedure	22
Regels	22
4.2.3 Reizen met school of wereldgezin	25
4.3 Bezoek aan of van de natuurlijke familie van de deelnemer	25
4.4.1 Vereiste documenten	26
4.4.2 Gevolgen van een program release	27
4.5 Werken	27
5 Administratie	28
5.1 Verblijfsvergunning / melding van aanwezigheid gastdeelnemer	28
5.1.1 Inschrijving bij de gemeente	28
5.1.2 Verblijfsvergunning inleveren - einde van het verblijf in Nederland	32
5.2.1 Kosten voor deelname aan activiteiten	33
5.2.2 Medische kosten	33
5.2.3 Vervoerkosten	35
5.2.4 Schoolkosten	35
5.2.5 Privé uitgaven	37
o SIM-KAART REGELEN	37
▪ Het kopen van een fiets	37
5.2.6 Bankrekening openen voor de deelnemer	37

5.2.7 Afsluiten van rekeningen en abonnementen	38
5.2.8 Terugbetaling van kosten ten laste van AFS	38
5.3 Tien budgettips	39
1. Praat met elkaar	39
2. Wees open over kosten en prijzen	39
3. Hou ze warm	40
4. Water besparen	40
5. Maak afspraken over het gebruik van gerief voor persoonlijke hygiëne	40
6. Sinterklaas, Kerstmis, verjaardagen, ...	40
7. Uitstappen en reizen	40
8. Schoolrekeningen	40
9. Wifi en gsm-abonnementen	40
10. Overheid	41
6 School	41
6.1 Een school en een studierichting kiezen	41
6.1.1 Nuttige stappen bij het kiezen van de ideale school voor je gastdeelnemer	42
6.2 Inschrijving op school	42
6.3 Aankoop schoolboeken	43
6.4 Aanwezigheid op school	43
6.5 Klas	43
6.6 Contact met de school en AFS	43
6.7 Nederlands op en buiten de school	44
7.1 Als een goede huisvader en -moeder	44
7.2 Financieel	44
7.3 Aansprakelijkheid	45
8 CHECKLIST: wat je zeker moet doen...	46
8.1 Bij aankomst van je AFS-gastdeelnemer	46
8.2 Bij reizen	46
8.3 Bij ernstige ziekte of ongeval	46
8.4 Bij wijziging in de gezinssituatie	46
8.5 Indien je problemen hebt met je gastdeelnemer	47
8.6 De gastdeelnemer vertrekt bij je – administratief	47
9 Bijlagen	47
o Bijlage 1 – Reisdocumenten en visa voor deelnemers die van buiten de Schengenzone komen	47
2 Aangifteformulier medische kosten	49
3 Aangifteformulier school -en vervoerkosten	50
4 Nuttige links	51
o Bonus: Activiteiten om gastfamilie en gastdeelnemer dichterbij elkaar te brengen	52
1. Goede afspraken maken goede vrienden	53

2. Gesprek over culturele erfenis & familiegeschiedenis	59
3. Oefening rond waarden en gedrag	60
4. Non-verbale communicatie	63
5. Communicatiestijlen & tijdsconcept	64

1 Voorwoord

Welkom bij AFS!

Wereldgezin zijn is ongelooflijk boeiend, verrassend en leerrijk. De aanpassing aan de nieuwe situatie vraagt zowel van jou als van je gastdeelnemer een inspanning. Je staat er echter niet alleen voor. AFS zorgt vóór en tijdens het verblijf van je gastzoon of -dochter voor de nodige ondersteuning.

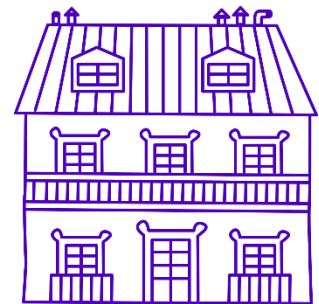
Wereldgezin zijn brengt heel wat praktische en administratieve aspecten met zich mee. Met deze gids willen we jullie hierop voorbereiden. Je leest hierin wat je moet doen bij aankomst van je gastdeelnemer, bij wie je terecht kan, waar je op moet letten als je gastdeelnemer wilt reizen, aan welke regels de gastdeelnemer zich moet houden, wanneer de nationale AFS-activiteiten plaatsvinden enz. Afhankelijk van de programmaduur (jaar of trimester) zijn er enkele verschillen die we zo goed mogelijk proberen te benoemen.

Naast het administratieve is er natuurlijk het interculturele avontuur. In **de bonus “Activiteiten om het wereldgezin en de deelnemer dichter bij elkaar te brengen”** op het einde van deze gids kan je veel tips terugvinden over communicatie en de omgang met een deelnemer.

We willen je dan ook vragen dat je deze gids met **veel zorg** doorneemt. Houdt het ook tijdens het verblijf van je gastdeelnemer bij de hand. En natuurlijk is de gids ook ten allen tijde online te raadplegen op <https://afs.nl/wereldgezin/gids/>. Indien bepaalde informatie niet helemaal duidelijk is, mag je uiteraard altijd contact met ons opnemen.

Wij wensen jullie alvast een boeiende en verrijkende ervaring toe!

AFS Low Lands Regio Nederland

2 Data en contactgegevens

2.1 Belangrijke data

AFS organiseert enkele **nationale activiteiten** die **verplicht** zijn voor alle gastdeelnemers. Zorg ervoor dat je gastdeelnemer deze data vrij houdt! Houd ook rekening met deze data bij het plannen van familie-activiteiten. Voor een gastdeelnemer die naar de middelbare school gaat, zijn deze activiteiten een verplicht onderdeel van zijn of haar AFS-uitwisseling in Nederland.

Activiteit/duur	Jaar	Trimester
AOR 21-23/8	X	X
PAOR 18-20/9	X	X
PEACE 29/11-3/12	/	X
MOR 5-7/3/27	X	/
EOR 2-4/7/27	X	/

1. Aankomstoriëntatie (AOR)

Wanneer? 21, 22 en 23 augustus 2026

Voor wie? Alle semester- en trimesterdeelnemers

Extra info: Na hun aankomst op de luchthaven/station worden de deelnemers door AFS naar deze oriëntatie begeleid. Pas op 25 augustus mogen de gastgezinnen hen komen ophalen. Je ontvangt hierover praktische informatie.

2. Post Arrival Orientation (PAOR)

Wanneer? 18-20 september 2026

Voor wie? Alle jaar- en trimesterdeelnemers

Extra info: Oriëntatie na de eerste maand in de Low Lands. De gastouders worden hier ook verwacht op de laatste dag voor een gastoudersessie. Je ontvangt hier nog de benodigde informatie over.

3. Peace-kamp

Wanneer? 29 november - 3 december 2026

Voor wie? Enkel trimesterdeelnemers

Extra info: Dit kamp wordt georganiseerd door EFIL (European Federation of Intercultural Learning) - de Europese AFS koepelorganisatie. Ze organiseren dit kamp in België voor alle trimesterdeelnemers van Europa.

Het kamp eindigt op 5 december en dit is de dag dat de deelnemers ook naar huis terugkeren. Ze gaan vanuit het kamp rechtstreeks naar de luchthaven, dus afscheid nemen gebeurt vóór dit kamp!

4. Mid-oriëntatie (MOR):

Wanneer? 5, 6 en 7 maart 2027

Voor wie? Alle jaarprogrammadeelnemers

5. Eindoriëntatie (EOR):

Wanneer? 2 - 4 juli 2027

Voor wie? Alle jaarprogrammadeelnemers

6. Terugkeerdata

Wanneer? op 10 en 11 juli 2027

Voor wie? Alle jaarprogrammadeelnemers

Belangrijk: Houd er rekening mee dat het lokale comité ook activiteiten organiseert voor zowel de gastdeelnemers als voor jullie als wereldgezin. Het comité zal je zelf op de hoogte brengen van deze activiteiten. We raden elk wereldgezin ten sterkste aan zoveel mogelijk deel te nemen. Het versterkt het lokale gebeuren, ervaringen kunnen gedeeld worden en de opvolging en ondersteuning wordt er versterkt.

2.2 Contactgegevens

Voor al je vragen:

Voor al je vragen kun je terecht bij de vrijwilligers in jouw comité of op het AFS-kantoor via het nummer +31 85 047 1525.

Voor een acute noodsituatie:

Via +32 15 79 50 10 kan je een dienstdoende collega (Duty Officer of DO) 24/7 bereiken.

Voor integriteitsvragen of bij grensoverschrijdend gedrag:

AFS heeft ook een **vertrouwenspersoon** in dienst waar zowel leden van het wereldgezin als de gastdeelnemer terecht kunnen met integriteitsvragen of bij grensoverschrijdend gedrag. Meer info op: www.afs.nl/vertrouwenspersoon.

Lokale contactpersonen in het comité:

Vul hier zelf de contactgegevens in, zodat je ze altijd makkelijk kan terugvinden.

Wereldgezinbegeleider			@
Jongerenbegeleider			@
Hoofdbegeleider OC			@
Schoolcoördinator			@
Voorzitter Oudercomité			@
Voorzitter Jongerencomité			@

2 Extra informatie over de Trimesterprogramma's

2.1 PEACE - European Citizenship Track

Het Peace through Exchange and Active Citizenship Education programma (PEACE) wordt gecoördineerd door European Federation for Intercultural Learning (EFIL), de koepel van de Europese AFS-partners.

EFIL biedt PEACE-deelnemers tijdens hun ervaring tools om te reflecteren en te leren documenteren. Aansluitend op de uitwisseling komen alle PEACE-deelnemers samen op het PEACE-eindkamp. Zo'n 250 Europese jongeren die voor 3 maanden op uitwisseling waren in een ander Europees land, verzamelen in België, verspreid over 2 locaties: in Destelheide te Dworp en in het Provinciaal Vormingscentrum te Oostmalle. Gastouders worden uitgenodigd hun gastzoon of gastdochter naar het eindkamp te brengen op de voorziene datum. EFIL neemt daar de goede zorgen over en brengt hen naar de luchthaven of trein voor hun terugkeer naar huis.

Naast intercultureel leren heeft dit programma een tweede focus namelijk Europees Actief Burgerschap. De deelnemers onderzoeken de rol die je als burger kan spelen in een samenleving. Ze verkennen hoe de Europese waarden zich vertalen in verschillende Europese landen. Daarnaast wisselen ze ervaringen uit en bezoeken ze Europese instellingen in Brussel. Meer info over PEACE lees je op <https://efil.afs.org/>.

3 De AFS-werking in Nederland

3.1 AFS-organisatiestructuur

AFS Regio Nederland werkt samen met AFS Regio Vlaanderen en vormt zo **AFS Low Lands**. Dit wil zeggen dat in onze Raad van Bestuur zowel Vlamingen als Nederlanders zitten, dat de vrijwilligerscoördinator en program consultant van Nederland deel uitmaken van de AFS Low Lands staf, enz.

Backoffice processen zoals financieel management, communicatiestrategie, visa, ticketing, programma's enz. wordt gecoördineerd vanuit het AFS Solution Center. Hier hoort AFS Wallonië (BFR) ook bij.

Hiernaast worden we door EFIL vertegenwoordigd op Europees niveau. Ze ondersteunen ons in onze werking en zijn een belangrijke lobbypartner binnen de Europese Unie. Zij lobbyen voor Youth Mobilization in een onderwijscontext bijv. het managen van projecten omtrent Erasmus+.

Als laatste hebben we nog AFS International, gevestigd in New York, USA. Zij zorgen naast ondersteuning op strategische vlakken en begeleiding van staf, ook dat er wereldwijd eenzelfde visie en missie gedragen wordt door de aangesloten partners.

3.1.1 Comités

De basis van AFS wordt gevormd door de vrijwilligers. Zij zijn verdeeld in twee regio's (Nederland en Vlaanderen). Elke regio is gegroepeerd in lokale comités.

Op dit ogenblik zijn er 14 lokale comités in Regio Vlaanderen en 1 in Regio Nederland actief die elk verantwoordelijk zijn voor een bepaald geografisch gebied.

Buiten de comités zijn er de Nationale Vrijwilligers. Met het lokale comité of de Nationale Vrijwilligers van je regio heb je ongetwijfeld al contact gehad tijdens de zoektocht naar een passende gastdeelnemer.

3.1.2 Nationale oriëntaties voor gastdeelnemers van het schoolprogramma

Zoals je bij de “belangrijke data” al zag staan, organiseren we voor onze jaardeelnemers **vier nationale oriëntaties** en voor de trimester deelnemers, **drie nationale oriëntaties**. Deze zijn zeer belangrijk omdat de jongeren hier de tijd krijgen om, in groepsverband en onder begeleiding, stil te staan bij hun leerervaring. Tijdens deze oriëntaties wordt onder andere teruggeblikt op wat reeds is geweest en vooruitgekeken naar wat nog komen gaat. Hieronder vinden jullie het *kader* terug dat we bij deze oriëntaties hanteren.

Aankomstoriëntatie (augustus – voor deelnemers van het jaar en -trimesterprogramma)

Persoonlijk welzijn

De deelnemers zetten de **eerste stappen** in hun avontuur. Ze maken **kennis** met elkaar, met de lokale vrijwilligers, met het Nederlands en met Nederland. Ze krijgen **tijd en ruimte** om alles te laten binnensijpelen. Met behulp van **praktische tips & tricks** voelen ze zich in staat om de eerste weken comfortabel door te brengen.

Leven in Nederland

Tijdens de workshops staat het thema **integratie** centraal. Gastdeelnemers denken na over hun **verwachtingen ten opzichte van het wereldgezin en de school**. Ze beseffen dat dit niet enkel voor henzelf maar ook voor alle andere betrokkenen een unieke ervaring wordt. Hoewel de omgangstaal op het kamp Engels is, krijgen de gastdeelnemers een **eerste introductie in het Nederlands**.

Intercultureel leren

Gastdeelnemers leren Nederland en Europa en de bijbehorende **cultuur kennen**. Alvorens de Nederlandse cultuur echt van binnenuit te leren kennen, denken gastdeelnemers na over het beeld dat zij hebben van Nederland, Europa, hun eigen land en wie zij zelf zijn.

Persoonlijke doelen en verwachtingen

Gastdeelnemers stellen **persoonlijke doelen** op voor de komende weken. Hoe zien zij hun **leven in Nederland**, op school en in het wereldgezin. Hoe gaan ze die eerste weken aanpakken en wat willen ze bereiken.

AFS & jij

Gastdeelnemers **weten wat ze van AFS kunnen verwachten**. Ze weten welke **begeleiding** ze kunnen krijgen en bij wie ze daarvoor moeten aankloppen. Ze weten ook op welke **activiteiten** zij verwacht worden in de komende periode.

Post aankomst oriëntatie (oktober – voor deelnemers van het jaar en -trimesterprogramma)

Persoonlijk welzijn

De deelnemers leren hoe ze kunnen **communiceren** over de dingen die moeilijk lopen. Ze leren **feedback geven en ontvangen** in de Nederlandse context. Ze staan stil bij hun **eigen positie en de impact** daarvan in hun nieuwe netwerk.

Leven in Nederland

De deelnemers **staan stil bij het gezin en het bredere netwerk** waarin ze zijn terecht gekomen. Ze beseffen dat elk gezin anders is en leren hoe ze kunnen **investeren in nieuwe relaties**. Deelnemers **reflecteren over de gelijkenissen en verschillen** van schoolgaan in Nederland en thuis. Op PAOR ligt er meer **nadruk op Nederlands spreken**.

Intercultureel leren

De deelnemers **reflecteren over hun eerste weken in Nederland**. Ze leren over de **culturele shock curve**. Ze weten de fasen bij henzelf te herkennen en leren hoe ze hiermee kunnen omgaan. Ze staan stil bij hun manier van denken en de invloed daarvan op hoe ze anderen zien en hoe anderen hun benaderen.

Persoonlijke doelen en verwachtingen

Deelnemers gaan na **waarom ze bepaalde doelen**, die ze opgesteld hadden tijdens de AOR, **wel behaald hebben en anderen niet**. Ze stellen **nieuwe doelen** op voor de komende periode.

AFS & jij

Gastdeelnemers staan **in contact met een lokale vrijwilliger**. Ze weten bij wie ze terecht kunnen. Ze vragen hulp voor een situatie escaleert.

PEACE-kamp (december - enkel voor trimesterdeelnemers)

Persoonlijk welzijn

De deelnemers nemen **afcheid** van elkaar en van Nederland. Het groepsproces wordt afgesloten, zodat de deelnemers **voorbereid zijn om terug naar huis te keren**.

Leven in Nederland

De deelnemers worden **voorbereid op het afscheid** van hun wereldgezin, vrienden en klasgenoten. Ze **reflecteren over wat ze zullen onthouden van Nederland, hun school en hun wereldgezin**. Wat heeft hun ervaring gemaakt tot wat ze is? Welke personen spelen daarin een grote rol? Wat waren **struikelblokken** en **hoe hebben ze deze overwonnen**? Welke **informatie is nuttig voor toekomstige gastdeelnemers**? De omgangstaal op dit hostingkamp is Nederlands met Engelse ondersteuning indien nodig.

Intercultureel leren

De deelnemers **vergelijken het beeld** van Nederland en Europa nu met het beeld dat ze bij aankomst hadden. Ze reflecteren over wat ze zullen onthouden van hun leven in Nederland en **hoe deze nieuwe kennis hun leven in de toekomst zal beïnvloeden**. We blikken terug op het **schoolproject over actief Europees burgerschap** en Ook bereiden ze zich voor op de re-integratie in hun eigen omgeving en weten ze hoe ze met deze **omgekeerde cultuurshock** kunnen omgaan.

Persoonlijke doelen verwachtingen

De deelnemers reflecteren over het parcours dat ze hebben afgelegd tijdens hun ervaring. Ze denken na **hoe ze zelf zijn veranderd en hoe hun omgeving ondertussen wellicht ook is veranderd**. Daarnaast staan ze stil bij de **competenties** waaraan ze hebben gewerkt tijdens het jaar, wat ze hebben geleerd en hoe ze die competenties willen gebruiken eenmaal ze terug thuis zijn om zichzelf te ontplooiën tot actieve wereldburgers.

AFS & jij

De deelnemers **evalueren de begeleiding** van AFS gedurende hun verblijf in Nederland en formuleren werkpunten om de begeleiding voor toekomstige gastdeelnemers nog beter te maken. Ook bekijken ze wat de mogelijkheden zijn om **zelf AFS-vrijwilliger te worden** in de organisatie van hun eigen land.

Mid-oriëntatie (februari - voor deelnemers van het jaarprogramma)

Persoonlijk welzijn

Een jaar in een ander cultuurleven is niet altijd even makkelijk. **Ventileren** met andere gastdeelnemers **over hun ervaringen** in Nederland staat centraal. Er is tijd voor **teambuilding** en het vieren van kleine en grote successen.

Leven in Nederland

Gastdeelnemers **reflecteren over hun sociale netwerk in Nederland**, hoe leren ze nieuwe mensen kennen en **hoe verstevigen ze die relaties**. Hoe gaan ze om met **conflict en frustraties** op school en in het wereldgezin en welke aanpak werkt het best. Tijdens MOR is **Nederlands de omgangstaal**, Engels ter ondersteuning indien nodig.

Intercultureel leren

Gastdeelnemers leggen **de link tussen de theorie en eigen ervaringen**. Ze leren over **interculturele communicatie en conflicthantering**. Daarnaast leren ze over de **Nederlandse cultuur met focus op waarden en normen**. Ook starten ze aan hun **schoolproject** over een intercultureel thema.

Persoonlijke doelen en verwachtingen

Gastdeelnemers **reflecteren over hun leven in het wereldgezin, op school en daarbuiten**. Misschien hebben ze al enkele doelen bereikt, **ze stellen doelen bij waar nodig**. Ze denken na over de **competenties** die ze nog verder willen ontwikkelen.

AFS & jij

Gastdeelnemers leren de **missie van AFS** kennen en denken na over hoe ze daar zelf aan bijdragen.

Eindoriëntatie (juni - voor deelnemers van het jaarprogramma)

Persoonlijk welzijn

Gastdeelnemers nemen **afschied** van elkaar en van Nederland. Het **groepsproces** wordt **afgesloten**, gastdeelnemers bereiden zich voor op hun vertrek terug naar huis.

Leven in Nederland

Gastdeelnemers bereiden zich voor op het **afschied van de school, het wereldgezin en hun vrienden** in Nederland. Ze **reflecteren** over hoe hun **leven in Nederland** heeft bijgedragen aan wie ze zijn en hoe zij denken over de wereld en wie daarin een sleutelrol heeft gespeeld. Nederlands is de omgangstaal met Engels ter ondersteuning indien nodig.

Intercultureel leren

Gastdeelnemers **vergelijken hun beeld over Nederland bij aankomst met het beeld dat ze nu hebben**. Ze denken na over hoe deze ervaring hun toekomst zal beïnvloeden. **We blikken terug op het schoolproject en besteden aandacht aan het thema re-integratie.**

Met behulp van praktische tips & tricks voelen ze zich in staat om terug naar hun thuisomgeving te reizen en hoe ze kunnen **omgaan met de omgekeerde cultuurshock** bij thuiskomst.

Persoonlijke doelen en verwachtingen

Gastdeelnemers **reflecteren over hun persoonlijk parcours** van het afgelopen jaar. Ze kijken terug naar de doelen die ze op stelden, welke zijn veranderd, welke zijn bereikt. Ze staan denken na over hoe ze hun **nieuwverworven competenties** zullen aanwenden in de toekomst.

AFS & jij

Gastdeelnemers **evalueren de begeleiding van AFS**. Ze geven **feedback** om de volgende generatie gastdeelnemers (nog) beter te kunnen begeleiden. Ze worden ook warm gemaakt om de **AFS-werking in hun thuisland te ondersteunen als vrijwilliger**.

3.1.3 Lokale activiteiten

In de loop van het jaar zal je door je comité op verschillende activiteiten uitgenodigd worden. Voor de gastfamilies vinden er (voornamelijk door het oudercomité georganiseerde) **wereldgezinbijeenkomsten (evt. online)** plaats. Het zijn de ideale gelegenheden om andere gastfamilies (en soms ook zendfamilies) te ontmoeten en ervaringen uit te wisselen. Uit evaluaties van gastfamilies is gebleken dat deze momenten heel erg gewaardeerd worden! **We raden de deelname aan deze activiteiten dan ook van harte aan.** Zoals eerder aangegeven versterken deze activiteiten de lokale betrokkenheid, en kunnen er ervaringen en tips met elkaar gedeeld worden en ondersteuning door de vrijwilligers wordt erdoor verbeterd.

Ook voor de gastdeelnemers is er een groot aanbod. Moedig je gastzoon of -dochter aan om zeker naar de activiteiten van jullie eigen comité te gaan. Wellicht ontvangt hij/zij ook nog uitnodigingen voor activiteiten van andere comités die in Nederland actief zijn. Bekijk samen met je gastdeelnemer de haalbaarheid daarvan.

3.1.4 Het kantoor

Het kantoor biedt professionele ondersteuning voor de gehele organisatie. Dit wil zeggen ondersteuning voor de deelnemers (Nederlanders die naar het buitenland gaan en zij die naar Nederland komen), vrijwilligers (vormingen, bijeenkomsten, vergaderingen, enz.), gastouders, zendouders, scholen die deelnemers zenden en/of ontvangen en andere betrokken partners.

3.1.5 Internationale samenwerking

AFS is vertegenwoordigd in meer dan 60 landen over de hele wereld. Alle AFS-partners werken op zelfstandige basis en zijn verantwoordelijk voor hun eigen werking, beleid en financiën. Een aantal afspraken en gezamenlijke kwaliteitsstandaarden zorgen voor eenvormigheid van aanbod en identiteit. Aan het **AFS-netwerk** is een internationale administratie verbonden, gevestigd in New York. Zij zorgt voor coördinatie en informatiedoorstroming tussen de verschillende AFS-partners.

Hiernaast worden we ook door **EFIL** (zoals eerder vermeld) vertegenwoordigd op Europees niveau. EFIL ondersteunt ons in onze werking en is een belangrijke lobbypartner bij de Europese Unie, als het gaat om Youth Mobilization in een onderwijscontext. Bijv. het managen van projecten omtrent Erasmus+.

3.1.6 AFS-begeleiding

Elk wereldgezin heeft haar eigen **wereldgezinbegeleider**. Dit is vaak iemand die zelf vroeger gastouder is geweest. Elke buitenlandse gastdeelnemer krijgt een **jongerenbegeleider of buddy**. Dit is meestal iemand die zelf recent AFS-deelnemer geweest is of ervaring heeft als gastbroer of gastzus. Het is de leeftijd samen met de AFS-ervaring die van deze vrijwilliger de ideale persoon

maakt om je gastdeelnemer bij te staan. De begeleider zal regelmatig contact opnemen met je gastdeelnemer en met jullie als gezin en samen reflecteren over het verloop van de ervaring. De jongerenbegeleider of buddy heeft vooral contact met de AFS'er en zal af en toe activiteiten met de AFS'er ondernemen. Op deze manier hebben jullie beiden (wereldgezin en gastdeelnemer) iemand om op terug te vallen bij vragen of twijfels.

Het werk van deze begeleiders wordt per comité gecoördineerd door de hoofdbegeleider, die eveneens een vrijwilliger is. De hoofdbegeleiders houden contact met de collega's op het AFS-kantoor die instaan voor de ondersteuning van wereldgezinnen en gastdeelnemers.

De begeleiders kunnen meedenken, meepraten, suggesties doen, vragen beantwoorden enz. Het zijn personen om leuke en soms minder leuke ervaringen mee te delen, mensen waar jij en je gastdeelnemer steeds bij terecht kunnen. Voor alle duidelijkheid: de begeleider is géén pottenkijker maar een AFS-vrijwilliger die je graag wil helpen, raad kan geven of zal bemiddelen daar waar dit gewenst of nodig is.

Aarzel zeker niet om contact op te nemen met de wereldgezinbegeleider als er zich een probleem voordoet, **ook als je denkt dat je het zelf kan oplossen**. Zo blijft de begeleider op de hoogte van het reilen en zeilen binnen de gastfamilie. Spoor je gastdeelnemer ook aan naar zijn/haar buddy te stappen als je ziet dat er iets scheelt. Hoe sneller de begeleiding kan ingrijpen, hoe groter de kans dat het probleem op een constructieve manier opgelost wordt.

Je gastzoon of –dochter en jijzelf zullen in de eerste plaats contact hebben met jullie eigen begeleider. Komen zij er zelf niet uit, dan gaan zij te rade bij de hoofdbegeleider. Pas in laatste instantie wordt de vrijwilligerscoördinator op het kantoor ingeschakeld. Wij vragen je met aandrang om deze procedure te respecteren: de begeleiders van je comité kennen jouw gezin en je gastdeelnemer het best, zij zijn dus het best in staat om samen met jullie de problemen aan te pakken!

Verder zal je ook in contact komen met de schoolcoördinator (ook een AFS-vrijwilliger uit je comité), die instaat voor de goede samenwerking tussen AFS en de gastschool.

Alle communicatie met de partnerkantoren gebeurt via het AFS-kantoor in Mechelen. Je hoeft nooit een AFS-kantoor in het buitenland te contacteren, je kan altijd bij ons terecht.

Belangrijk

1. Hou de begeleiders **minstens 1 keer per maand** op de hoogte over hoe het gaat. Zowel als het positief of negatief is.
2. Spoor je gastdeelnemer aan om regelmatig contact te hebben met hun begeleider.
3. Is er een probleem?
 - a. Neem contact op met de begeleider.
 - b. Indien jullie er niet uitkomen, komt de hoofdbegeleider tussen.
 - c. Blijft het moeilijk? Dan kan de vrijwilligerscoördinator tussenkomen.

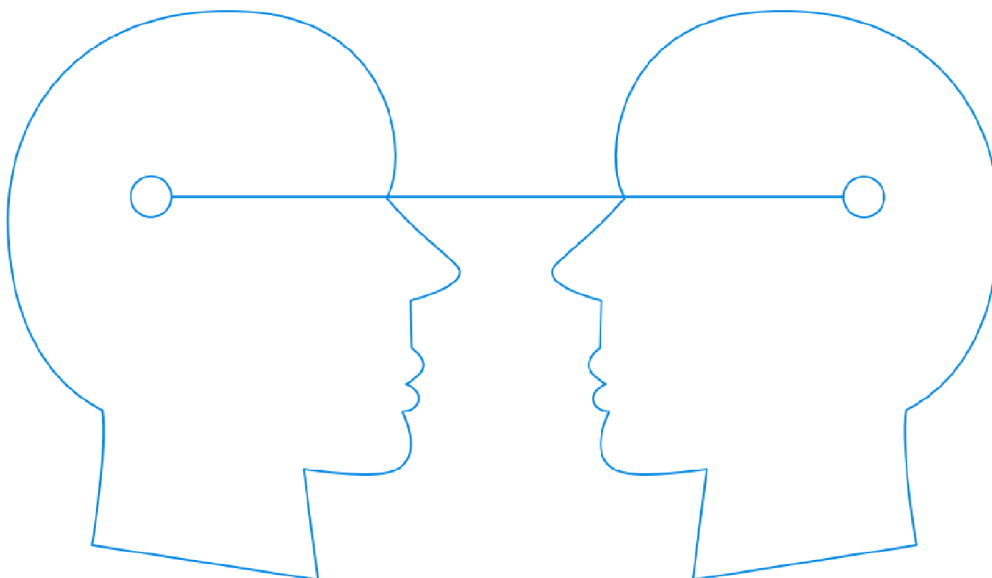
3.2 In noodsituaties

Bel het AFS-kantoor (085-0471525). Buiten de kantooruren heeft ons kantoor 24 uur op 24 uur een dienst voor **noodgevallen**. De dienstdoende collega (Duty Office of DO) is bereikbaar via +3215795010.

Maak voor jezelf eerst uit of je de situatie zelf kan oplossen, bel eventueel naar je begeleider of naar de hoofdbegeleider van je comité. Kom je er niet uit of vind je dat het AFS-kantoor dringend op de hoogte moet worden gebracht, bel dan het kantoor. Een stafid van het kantoor helpt je dan verder. Wordt er niet opgenomen, spreek dan een boodschap in op de voicemail van de noodtelefoon en je wordt zo gauw mogelijk teruggebeld.

4 AFS-regels

Als gastouder draag je als verantwoordelijke ouder mee in de zorg voor de deelnemer bij jou in huis. We vragen jullie om die reden om een aantal regels te respecteren ter bescherming van de gastdeelnemers.

4.1 Internationale AFS-regels¹

Tijdens hun AFS-ervaring is het **verboden** voor deelnemers om:

- Een **gemotoriseerd voertuig** te besturen (behalve elektrische fietsen);
- Te **liften**;
- **Drugs** (ook softdrugs, zoals o.a. marihuana) te gebruiken of in bezit te hebben; plaatsen te frequenteren waar drugs worden gebruikt of gedeeld; bewust om te gaan met mensen die gekend zijn om hun druggebruik...;
- **Excessief alcohol verbruik** kan een reden zijn voor een verwittiging of teruggestuurd worden naar huis.

Een overtreding van deze regels kan leiden tot het vroegtijdig beëindigen van de uitwisseling.

4.2 Reizen ²

Onze deelnemers/studenten reizen doorgaans graag, maar dat is niet de hoofdreden waarom ze aan een AFS-programma deelnemen. **Het belangrijkste deel van de AFS-ervaring is het leven in je gezin en op school.**

Daarom zijn de volgende regels van kracht.

¹ Elektrische fietsen zijn wel toegestaan. Een elektrische fiets wordt door de Nederlandse wetgever gezien als fiets onder de volgende voorwaarden:

- Er is enkel ondersteuning wanneer je zelf meetrapt.
- Het maximaal vermogen bedraagt 250 watt.
- Er is ondersteuning tot maximum 25 km/u. Je mag wel sneller fietsen, maar dit moet dan zonder ondersteuning gebeuren.

² Zie bijlage 1 voor: Reisdocumenten en visa voor deelnemers die van buiten de Schengenzone komen.

4.2.1 Algemeen

Enkel voor trips/uitstapjes waarbij de gastdeelnemer **één of meer nachten buiten Nederland** doorbrengt **moet AFS op de hoogte gebracht worden**. Voor dagtrips/uitstapjes, binnenlandse reizen, schoolreizen, reizen met een Nederlandse organisatie (bv. AFS-comité, sportclub...) of **reizen met het wereldgezin is toestemming van AFS niet nodig**.

Individuele reizen van de gastdeelnemer (zonder wereldgezin, Nederlandse organisatie of school met minstens één overnachting) worden **NIET toegestaan vóór de kerstvakantie**. Wij geloven dat de eerste maanden van de AFS-ervaring cruciaal zijn voor de integratie in het wereldgezin, op school en om een lokaal netwerk op te bouwen. In de praktijk wil dit ook zeggen dat er **geen individuele reizen mogelijk zijn voor trimesterdeelnemers**.

Reizen en daguitstapjes zijn enkel toegestaan tijdens de vakanties. **Nooit** tijdens **schooldagen** (behalve voor schoolreizen) of tijdens **nationale AFS-activiteiten** (bijv. Mid- en Eind Oriëntatie).

Onder 'schooldag' verstaan we een dag waarop de hele klas op school verwacht wordt, zowel tijdens het jaar als in de examenperiode.

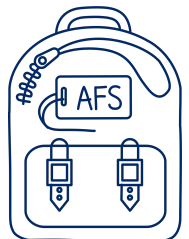
Tijdens het verblijf in Nederland is **AFS Low Lands juridisch verantwoordelijk voor de gastdeelnemer**. Daarom is het belangrijk dat we, indien het gaat over een individuele reis, steeds **weten waar een gastdeelnemer zich bevindt in het buitenland**.

4.2.2 Reizen zonder wereldgezin

- Reizen zonder gastfamilie leveren niet altijd een inhoudelijke bijdrage tot het AFS-programma en daarom zijn de regels op dit gebied **bepkend**. Verder moeten we steeds in staat zijn de gastdeelnemer te bereiken in noodgevallen.
- Aanvragen voor individuele reizen moeten goedgekeurd worden door zowel de gastfamilie en de natuurlijke ouders, als beide AFS-kantoren. Dit geldt voor elke afzonderlijke reis. Hier beschrijven we de procedure met de regels die gevolgd moeten worden voor dit soort reizen:

Procedure

- Wanneer een online formulier verstuurd wordt, krijgen jij en je gastzoon of -dochter **via mail een bevestiging** van het AFS-kantoor dat de aanvraag in behandeling is. Ga je niet (langer) akkoord met de reis? Geef ons dan een seintje!
- Het wereldgezin geeft haar **toestemming** voor de reisaanvraag **elektronisch**. Het AFS-kantoor contacteert de natuurlijke ouders voor hun toestemming. Het contacteren van de natuurlijke

ouders laat soms even op zich wachten. Hou daarom zeker altijd rekening met een minimumtermijn van **twee weken**.

- **Zonder expliciete goedkeuring van het AFS-kantoor (via mail) mag de jongere niet op reis.** Dit kan leiden tot een waarschuwing en eventueel ook tot een vervroegde terugkeer van de gastdeelnemer (afhankelijk van de situatie).
- **AFS is niet verantwoordelijk voor reisarrangementen** die gemaakt werden vòòr de goed- of afkeuring van de reis. Het is erg belangrijk om de reis voldoende op voorhand aan te vragen en tickets en overnachtingen pas te boeken wanneer je toestemming hebt.
- AFS stuurt een mailtje met **bevestiging** zodra de reis door **alle partijen** (AFS Low, AFS partnerland, natuurlijke ouders) is **goedgekeurd**.

Regels

- Elke reis moet minstens twee weken op voorhand aangevraagd worden via www.afs.nl/reisaanvraag/.

Alle AFS-kantoren zijn gesloten tussen Kerst en Nieuwjaar, dus reizen in de kerstvakantie of kort erna, worden best drie tot vier weken op voorhand aangevraagd.

- Er kan één reisaanvraag gedaan worden voor verschillende gastdeelnemers.

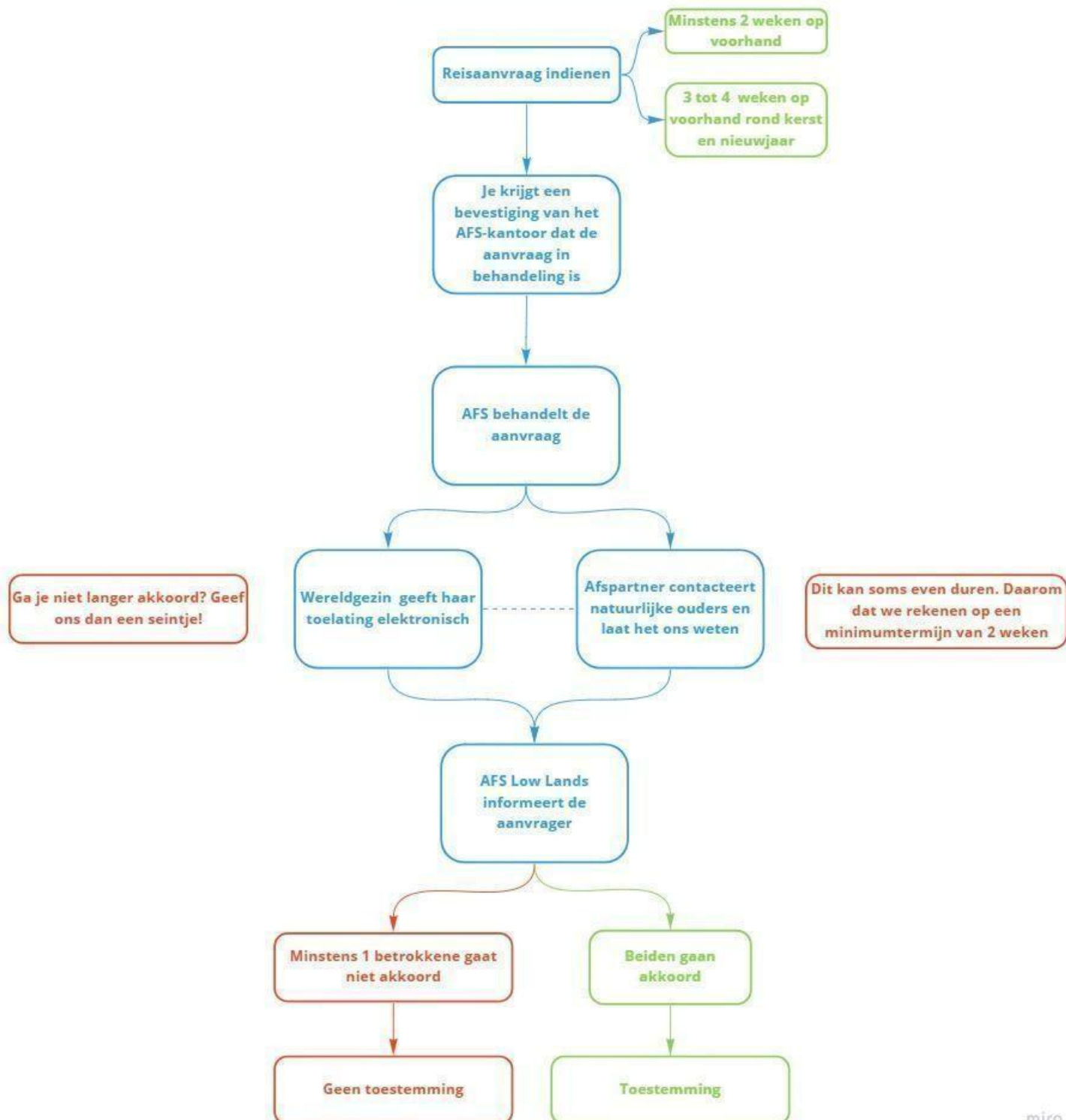

Belangrijk is dat steeds de naam van de gastdeelnemer(s) vermeld wordt als persoon die wenst te reizen. Ook als de gastdeelnemer zelf de aanvraag doet, dient hij/zij zichzelf op te geven als persoon die zal reizen.

- Het aantal dagen dat de gastdeelnemer mag reizen zonder wereldgezin is beperkt tot **15 overnachtingen** in het buitenland (verspreid over de duur van het programma).
- Er mogen **maximaal 5 AFS'ers samen reizen**. Er kan een gezamenlijke reisaanvraag ingediend worden via de website waarna aan alle gast- en zendouders afzonderlijk toestemming zal worden gevraagd.
- **AFS heeft steeds het recht om een aanvraag tot onafhankelijk reizen te weigeren** ook als deze ogenschijnlijk voldoet aan de voorwaarden.

Reisaanvraagprocedure voor individuele reizen

Max. 15 overnachtingen
gespreid over de duur van het
programma

4.2.3 Reizen met school of wereldgezin

- Uitstapjes die door de school worden georganiseerd, moeten worden ingevuld op het reisaanvraagformulier. Deze reizen zijn bijna altijd toegestaan, zolang jij ermee instemt en de leerling geen nationale AFS-activiteiten mist. **De gaststudent moet echter wel betalen voor deze reizen.** AFS bemoeit zich hier niet mee. Vermeld op het aanvraagformulier de naam en het gsm-nummer van de reisbegeleider van de school. Als de student België verlaat tijdens deze reizen, moet zijn/haar natuurlijke familie dit formulier ondertekenen:

<https://docs.google.com/document/d/18YZvrdceGiMq1ZbzGX2yW9Bex8lAg5xu/edit>

- Reizen met het **wereldgezin** of AFS-comité, scouting, sportclub ... zijn uiteraard toegestaan (behalve tijdens schooldagen en nationale AFS-activiteiten), aangezien zij bijdragen tot een goede integratie.
- Het is **niet nodig** een reisaanvraag in te dienen bij AFS voor dit type reizen. **Wel vragen we jullie om de natuurlijke ouders te informeren.** Dit kunnen jullie rechtstreeks doen, of via jullie deelnemer. Als ouder is het immers aangener om, uit de eerste hand, te weten waar je kind is.

4.3 Bezoek aan of van de natuurlijke familie van de deelnemer

Het is mogelijk dat een gastdeelnemer familieleden of vrienden heeft die in Europa wonen of er tijdelijk verblijven. Wil hij deze bezoeken dan valt dit onder 'reizen zonder wereldgezin' en moeten dezelfde stappen gevolgd worden. **Terug naar het thuisland** gaan om een bezoekje aan de familie te brengen is echter **niet mogelijk**.

Wat als familie of vrienden van de AFS'er op bezoek komen? Informeer ons over het geplande bezoek en deel ons je standpunt hierover mee. Sta je negatief tegenover de gemaakte plannen, dan gaan wij hierover met je gastdeelnemer in gesprek en via onze collega's met de eigen ouders.

Jarenlange ervaring leert ons dat deelnemers het vaak moeilijk hebben na bezoek van hun naaste familie. Het bezoek van familie of vrienden is niet verboden, maar we raden het daarom wel af.

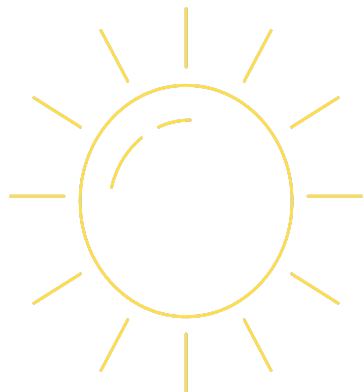
4.4 Wil de deelnemer langer blijven?

Door immigratie- en overheidsregulaties moeten de jongeren bij beëindiging van het programma terug naar huis keren. Willen ze graag langer blijven (voor een kamp met de jeugdbeweging, een reis, ...) dan kan dat onder bepaalde voorwaarden.

De procedure voor een verlengd verblijf na afloop van het programma heet Program Termination. Zowel het zendland als het gastland (AFS Low Lands regio Nederland) moeten hun goedkeuring hiervoor geven. Elk verzoek wordt op individuele basis nagekeken en kan dus worden afgekeurd zolang beide AFS-kantoren hun goedkeuring niet gegeven hebben.

Gastdeelnemers die overwegen langer te blijven, moeten alle documenten zoals hieronder omschreven ten laatste op 30 april indienen. Late of incomplete aanvragen worden geweigerd.

4.4.1 Vereiste documenten

1. Om een aanvraag in te dienen moeten de volgende documenten naar AFS Low Lands gestuurd worden.

1.1 Brief of e-mail

Een brief of e-mail waarin de gastdeelnemer bevestigt dat hij na de einddatum van het uitwisselingsprogramma niet langer bij zijn gastfamilie zal blijven. Blijft de deelnemer wel bij de gastfamilie dan vragen we een brief van de gastfamilie waarin zij aangeven de gastdeelnemer ook nog na afloop van het programma te willen opvangen los van het AFS-programma. Hierin moet ook vermeld staan tot welke datum de deelnemer nog langer bij de gastfamilie zal blijven.

In de brief moet een duidelijke planning staan van wat de gastdeelnemer gaat doen.

1.2 Een kopie van je verblijfsvergunning (enkel voor zij die geen EU-paspoort hebben)

Uit deze informatie kunnen we afleiden tot wanneer de gastdeelnemer legaal in het Schengengebied kan blijven. We willen verzekeren dat je verblijfsvergunning in orde is tot het einde van de program release. Zo niet, dan wordt de aanvraag **niet aanvaard**.

2. Als AFS Low Lands de aanvraag positief geëvalueerd heeft, moeten de volgende documenten in orde worden gebracht.

2.1 Program termination form

AFS Low Lands regio Nederland zal contact opnemen met het AFS-kantoor in het zendland om hun goedkeuring te vragen voor een verlengd verblijf. Het AFS-kantoor in het zendland zal de natuurlijke ouders vragen om een program release formulier te ondertekenen.

2.2 Ziekteverzekering

De gastdeelnemer is zelf verantwoordelijk dit te regelen voor de extra tijd tot deze terugkeert naar het thuisland.

2.3 Ticket terugvlucht

Wanneer alle vorige stappen in orde zijn, kunnen de zendouders of het AFS-kantoor van het zendland de terugvlucht in orde brengen. Er moet een kopie aan het kantoor van AFS Low Lands bezorgd worden.

Voordat de gastdeelnemer Nederland verlaat, moet hij zijn gemeente hiervan op de hoogte stellen. De gemeente zal hem uitschrijven uit de Basisregistratie Personen (BRP) en informeert de IND dat de gastdeelnemer is uitgeschreven.

4.4.2 Gevolgen van een program termination

Tijdens de program release (na de einddatum van het programma) maakt de deelnemer niet langer deel uit van het AFS-programma. AFS is dan ook niet langer verantwoordelijk en zal ook niet langer bijstand verlenen. AFS zal dan ook geen rol meer spelen als het gaat om medische kosten, schoolkosten en andere schoolzaken.

4.5 Werken

De prioriteiten van een gastdeelnemer die deelneemt aan het AFS-schoolprogramma horen bij de integratie in het wereldgezin, op school en het opbouwen van een sociaal netwerk te liggen. **Een deelnemer komt in principe niet naar Nederland om te werken.** We geven deze informatie bewust niet rechtstreeks mee aan de gastdeelnemer om het werken in Nederland niet te promoten, maar lichten de wereldgezinnen wel graag in over deze mogelijkheid.

De ervaring heeft ondertussen aangetoond dat niet alle gastdeelnemers voldoende financiële middelen meekrijgen, om hier zonder zorgen te kunnen genieten van vrijetijdsactiviteiten of bijv. uitstapjes met het comité of andere AFS-deelnemers. Een mogelijkheid om zelf wat geld te verdienen zou hierin soelaas kunnen bieden. Bovendien zorgt dit ook voor een extra verantwoordelijkheidsgevoel en mogelijkheid tot integratie die de deelnemer kan op doen. Veel jongeren in Nederland hebben een bijbaantje en soms is werken ook een mooie gelegenheid om samen te zijn met Nederlandse jongeren.

Opgelet: Werken is **alleen toegestaan voor deelnemers uit een EU/EER-land**. Andere AFS-ers hebben een visum en verblijfsvergunning gekregen met als doel 'culturele uitwisseling' en een voorwaarde is dat ze dan geen betaald werk verrichten. Wanneer door een overheidsinstantie ontdekt wordt dat iemand **illegaal aan het werk** is, betekent dit het **einde van de uitwisseling** voor de AFS-er. Ook kan de positie van AFS als organisatie in diskrediet worden gebracht. AFS heeft een speciaal convenant met de IND over het verkrijgen van een MVV/Visa en daarin staat dat werken niet is toegestaan. Het is een te groot risico voor AFS om het dan toch oogluikend toe te staan. In gevallen waar

uitwijzing dreigt is AFS niet in staat dit te voorkomen. Het is simpelweg de Nederlandse wet die deze regel bepaalt.

Komt de deelnemer uit een EU/EER-land dan mag hij alleen werken onder de volgende voorwaarden:

- het werk mag school en eventuele extra schoolactiviteiten niet in de weg staan
- niet meer dan 10 uur per week
- zelf aan de werkgever melden als de deelnemer vanwege AFS-activiteiten of activiteiten van het wereldgezin niet kan komen werken (AFS-activiteiten en wereldgezinactiviteiten gaan te allen tijde voor)
- de werkgever heeft alle door de Nederlandse wet voorgeschreven verzekeringen

Jullie hebben, **als wereldgezin, de finale beslissing**. Ga in gesprek met de deelnemer over waarom wel/niet werken. Spreek ook samen af welke gezinsactiviteiten voorrang hebben. Kan de deelnemer bijvoorbeeld een familiefeest missen omdat hij moet werken, of niet? Duidelijke afspraken en samen een planning maken, kunnen hierin zeker helpen. Spreek ook af hoe de deelnemer naar het werk komt. Kan hij met de fiets/openbaar vervoer of moet hij gebracht worden? Zien jullie dit als wereldgezin dan wel zitten?

We raden jullie, en de deelnemer, ook aan om te kiezen voor **werk waarin de Nederlandse taal bevorderd wordt** en/of er sociale integratie kan zijn. Denk daarbij aan de bediening bij de bakker of de slager om de hoek, inspringen in het bedrijf van oom Peter, voetbalcoach worden bij een lokale club, bij een plaatselijk restaurant, enz.

Vrijwilligerswerk kan wel altijd, en kan als positieve stimulans dienen!

5 Administratie

5.1 Verblijfsvergunning / melding van aanwezigheid gastdeelnemer

5.1.1 Inschrijving bij de gemeente

Bij een uitwisseling komt helaas altijd ook een stukje bureaucratie kijken. Iedereen die in Nederland woont, moet ingeschreven staan bij de gemeente waar hij/zij zijn woonplaats heeft. Dit geldt ook voor uitwisselingsdeelnemers. (Echter **niet voor trimesterstudenten** omdat zij slechts 3 maanden in Nederland zijn en veel gemeenten hen daarom niet zullen inschrijven). Na de inschrijving bij de gemeente krijgt de deelnemer een burgerservicenummer (BSN). Dit is een persoonsnummer voor contact met de overheid om bijv. om een bankrekening te openen.

Afhankelijk van waar de deelnemer komt, zijn er verschillende richtlijnen om uw gastdeelnemer in te schrijven in Nederland:

Handleiding A: Mijn gastkind komt uit een **EU- of Europees Economische Ruimte (EER)-land of Zwitserland** (zie afbeelding rechts).

Handleiding B: Mijn gastkind komt uit **Australië, Nieuw-Zeeland, Canada, Japan, Zuid-Korea, Verenigd Koninkrijk of de VS**.

Handleiding C: Mijn gastkind komt uit een ander land.

A, B en C - Volg de stappen:

Stap 1: schrijf de deelnemer binnen 5 dagen in bij de gemeente – maak voor de aankomst van de deelnemer een afspraak.

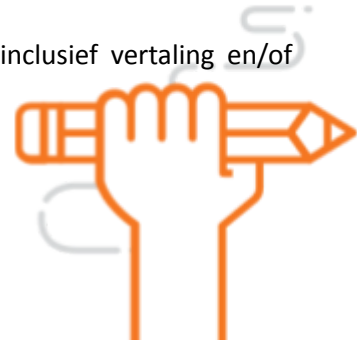
Let op: Sommige gemeenten weigeren de inschrijving van een gastkind dat nog geen verblijfsvergunning heeft. In dat geval moet u met de inschrijving wachten totdat uw gastkind de verblijfsvergunning heeft ontvangen.

Stap 2: Afspraak op de gemeente. Neem de volgende documenten mee:

- Een geboorteakte (afhankelijk van land van afkomst mogelijk inclusief vertaling en/of gecertificeerd)
- Paspoort

Tip: Vergezel je gastdeelnemer

Stap 3: De gastdeelnemer ontvangt per brief zijn BSN

Vanwaar is de deelnemer afkomstig?

- **EU, EER en Zwitserland:**

De verblijfsvergunning is na **stap 3** in orde

- **Australië, Nieuw-Zeeland, Canada, Japan, Zuid-Korea, Verenigd Koninkrijk of de VS (Handleiding B):**

Stap 4: Maak zo snel mogelijk een afspraak voor de biometrische gegevens te geven bij een IND-loket via www.ind.nl/biometrie.

Stap 5: IND verwittigt per brief wanneer de verblijfsvergunning kan opgehaald worden. We sturen het naar je op zodra we het ontvangen hebben.

Stap 6: Haal de verblijfsvergunning op.

- **Alle andere landen (Handleiding C):**

Stap 4: IND verwittigt per brief dat de verblijfsvergunning kan opgehaald worden.

Deze deelnemers hoeven hun biometrische gegevens niet bij de IND af te geven. Dit is voor vertrek al in orde gebracht.

Stap 5: Haal de verblijfsvergunning op.

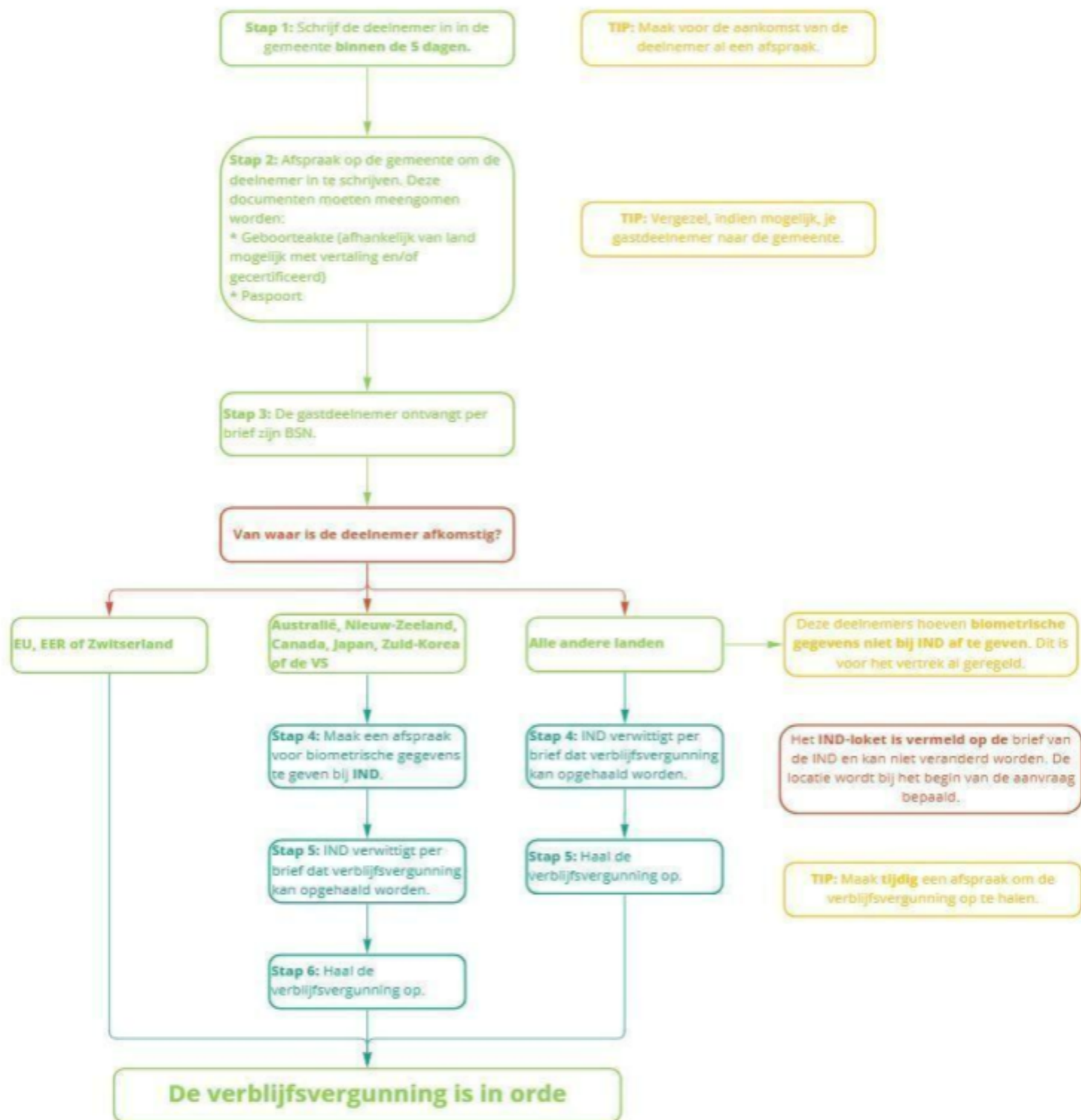
Belangrijk:

- Maak telkens tijdig een afspraak zowel bij de gemeente als bij de IND.
- Het IND-loket kan voor het ophalen van de verblijfsvergunning niet gekozen worden, maar is vermeld op de brief van de IND. De locatie moet namelijk al bij het begin van de aanvraag bepaald worden. Voor het geval dat de plaatsing bij de aanvraag al bekend was, is voor het dichtstbijzijnde IND-loket gekozen.

Belangrijk: Gastdeelnemers van Thailand, Indonesië en India moeten na aankomst een tuberculose test afnemen. Het IND geeft je daarvoor een formulier genaamd **appendix TB**

Verblijfsvergunning en BSN nummer aanvragen

5.1.2 Verblijfsvergunning inleveren - einde van het verblijf in Nederland

Aan het einde van de uitwisseling moet uw gastkind zijn/haar verblijfsvergunning inleveren. Lees hier hoe dit moet gebeuren:

1. **Meld vertrek bij gemeente**

Doe dit bij de afdeling Burgerzaken van de gemeente waar u woont. De gemeente zorgt voor uw uitschrijving uit de Basisregistratie Personen (BRP). De gemeente geeft uw uitschrijving door aan de IND.

2. **Verblijfsdocument (pasje) teruggeven aan IND**

Het verblijfsdocument of pasje is eigendom van de Nederlandse overheid. Daarom moet u het aan hen teruggeven. U kunt het pasje:

- **Pasje opsturen per post**

U kunt het pasje opsturen naar de IND. Maak het pasje altijd eerst ongeldig voordat u het terugstuurt naar de IND. Dit doet u door een hoekje van het pasje te knippen. Of door er een gaatje in te maken. U kunt het pasje op 2 manieren opsturen:

- Stuur het pasje in een envelop terug naar Bureau Documenten :
IND Bureau Documenten
Postbus 49
9560 AA Ter Apel

- Stuur het pasje mee met het Meldingsformulier Vreemdeling naar:
Immigratie- en Naturalisatiedienst
Postbus 16
9560 AA Ter Apel

- **Pasje inleveren bij IND-loket**

U wilt het verblijfsdocument zelf inleveren bij een IND-loket. Maak hiervoor altijd eerst een afspraak. Dit doet u door te bellen met de IND. U neemt uw pasje en het ingevulde Meldingsformulier Vreemdeling mee naar de afspraak.

Wat moet u doen als de verblijfsvergunning van je gastdeelnemer wordt gevraagd bij het vertrek in de luchthaven?

- U legt het certificaat van de gastdeelnemer voor die we aan de start van de uitwisseling hebben gegeven.
- U vraagt aan de gemeente een bewijs van uitschrijving. • U vraagt aan de IND een bewijs van teruggave.

Ondervindt u nog moeilijkheden hieromtrent? Bel naar het AFS-kantoor op +31 (0)85 0471525 of mail naar lowlands@afs.org.

5.2 Het financiële luik – wie betaalt wat?

Het algemeen principe is dat je als wereldgezin instaat voor de kosten verbonden aan **kost en inwoning** van de gastdeelnemer. Alle andere kosten (vervoer, medische kosten of schoolkosten) zijn ten laste van AFS of van de gastdeelnemer en zijn natuurlijke ouders. In sommige gevallen zal je als wereldgezin een deel van deze kosten voorschieten. Dit wordt uiteraard door AFS of door je gastzoon of -dochter terugbetaald.

Hieronder vind je een overzicht van welke **kosten door AFS gedragen** worden en welke **door de gastdeelnemer en de zendouders**, alsook hoe gemaakte kosten gedeclareerd kunnen worden.

Belangrijk:

- Je betaalt de rekeningen zelf en dient nadien het **medische aangifteformulier** in waarna AFS de gemaakte kosten terugbetaald. Het is dus niet mogelijk om de rekeningen rechtstreeks door AFS te laten betalen.
- Alle kosten moeten ten laatste op **15 juli** ingediend worden bij het AFS-kantoor.

5.2.1 Kosten voor deelname aan activiteiten

o Welke kosten worden terugbetaald door AFS?

- **Officiële AFS-activiteiten:** verplichte activiteiten die deel uitmaken van het uitwisselingsprogramma: de wekelijkse opvolgssessies Nederlands, de post-aankomst-, mid- en eindoriëntatie en eventuele andere **nationaal** georganiseerde activiteiten. Deze activiteiten zijn gratis voor de gastdeelnemers.

o Welke kosten zijn ten laste van de gastdeelnemer /zendouders?

- Kosten voor **lokale AFS-activiteiten:** deze activiteiten organiseert jullie AFS-comité. Sommige activiteiten zijn gratis voor de gastdeelnemers en voor sommige zal er een bijdrage worden gevraagd. Dit wordt vooraf in de uitnodiging vermeld. **Eventuele terugbetalingen van kosten worden geregeld met het lokale comité.**
- Persoonlijke activiteiten en uitstappen.

5.2.2 Medische kosten

Alle AFS-gastdeelnemers zijn medisch verzekerd via een polis door AFS geleverd.

Je mag de gastdeelnemer niet inschrijven bij de eigen zorgverzekering.

Als de programmadeelnemer wordt opgenomen in het ziekenhuis of een gecontracteerde medische zorgverlener bezoekt, zullen de medische kosten direct door de verzekeraar worden betaald. In dit geval hoeft de medische rekening niet voorgesloten worden.

Het proces om terugbetaling aan te vragen moet alleen worden gevolgd als de deelnemer een niet-gecontracteerde zorgverlener bezoekt. In dit geval moeten de medische kosten voorgesloten worden en worden deze terugbetaald door een aanvraag in te dienen. Controleer daarom altijd of het een gecontracteerde zorgverlener betreft, voordat de deelnemer naar een medische zorgverlener wordt gebracht.

Hoe zoek je naar gecontracteerde medische zorgverleners?

1. Via de Cigna App. De deelnemer zal de inloggegevens hebben om in de app in te loggen.
2. Bel de helpdesk op +49 69 8088 4221 voor ondersteuning of stuur een e-mail naar afs@wtwco.com.
3. Om het verzekerde lid te verifiëren, zijn de volgende gegevens nodig:
 - Naam
 - Geboortedatum
 - Cigna lidmaatschaps-ID

Hoe dien je een terugbetalingsaanvraag in?

Via de Cigna App:

De deelnemer heeft de inloggegevens voor de app. Als de deelnemer het gastgezin assisteert, kan het gastgezin ook een aanvraag indienen via de app en de terugbetaling aanvragen voor de medische rekening die het gastgezin heeft betaald. Via het e-mailadres afs@wtwco.com:

Het gastgezin kan ook een terugbetaling aanvragen via e-mail. De terugbetalingsaanvraag moet de volgende documenten bevatten:

- Terugbetalingsformulier (te ontvangen door de deelnemer in het welkomstpakket of kan worden gedownload van het ONE AFS-portaal)
- Doktersrekening inclusief diagnose
- Medisch rapport inclusief diagnose
- Betalingsbewijs

Alle aanvragen die juist worden ingediend (d.w.z. met alle documenten), worden binnen 5 werkdagen terugbetaald.

Als de documenten voor de terugbetaling niet volledig zijn, zal de beheerder contact opnemen met de verzekerde deelnemer via e-mail om meer informatie te vragen. Normaal worden twee herinneringen gestuurd als er geen antwoord wordt ontvangen. Na 30 dagen wordt de claim gesloten, maar kan worden heropend als nieuwe informatie of documenten worden gestuurd.

Hulp nodig bij het indienen van een claim?

- Bel onze Helpdesk: **Bel het gratis nummer 888-545-4518** voor directe ondersteuning.
- Neem contact op met uw lokale AFS-kantoor. +32 15 79 50 10

○ Aansprakelijkheidsverzekering

Ga na bij je verzekeringsconsultant of je gastdeelnemer kan opgenomen worden bij de aansprakelijkheidsverzekering. Bij een ongeval zal mogelijk eerst de aansprakelijkheidsverzekering aangesproken worden. De franchise of vrijstelling wordt door AFS gedragen.

5.2.3 Vervoerkosten

- **Welke kosten worden terugbetaald door AFS?**
 - **Heen- en terugreis** bij begin en einde van de uitwisseling.
 - Het **openbaar vervoer** van en naar nationale AFS-activiteiten.
 - **In person taallessen** die verplicht zijn (worden normaal 2 keer per week gedurende 8 weken georganiseerd).
 - **Kosten van en naar school** enkel en alleen indien:
 - Slechte weersomstandigheden. Dit betekent code oranje en rood van het KNMI. In dit geval betaalt AFS de prijs van het bus- of treinkaartje terug.
 - Als de reisafstand naar school meer dan 15 km is, betaalt AFS de onkosten om naar school te gaan terug.

De gastdeelnemers zullen, net als alle Nederlandse jongeren, **met de fiets naar school** gaan. We waarschuwen ze zelfs voor aankomst.

Belangrijk

- Enkel de daadwerkelijk gemaakte kosten met het openbaar vervoer kunnen terugbetaald worden.
- Moedig je gastzoon of -dochter aan om de **voordeligste oplossing** te kiezen, want die zal worden terugbetaald.
- Alle vervoersonkosten moeten ten laatste op **15 juli** bij het AFS-kantoor binnen zijn via het formulier school- en vervoerkosten (zie bijlage 3) samen met de bijbehorende bewijzen te mailen naar schoolenvervoerkosten@afs.org!

5.2.4 Schoolkosten

Hieronder vind je een overzicht van de schoolkosten die al dan niet terugbetaald worden. Deze opsomming bevat niet noodzakelijk alle activiteiten of mogelijkheden.

Opgelet: bepaalde (MBO/VMBO/Terra) richtingen zoals toerisme, kunst, technische richtingen, keukenhulp, ... vereisen de aankoop van specifieke materialen en/of schooluitstappen. **Gastdeelnemers die een dergelijke richting volgen zullen zelf de extra bijkomende kosten moeten dragen.**

Aarzel niet om contact met ons op te nemen in geval van twijfel!

o Welke kosten worden terugbetaald door AFS?

- **Daguitstappen in Nederland of sportdag** • **Schooluitstappen:** o Daguitstappen in Nederland
o Sportdag
- **Taallessen:** Taallessen die door het AFS-comité worden georganiseerd.

o Welke kosten zijn ten laste van de gastdeelnemer/ zendouders?

- **Verplichte schoolboeken** (op de meeste scholen zijn de verplichte schoolboeken gratis)
- **Woordenboeken, atlas, bijbel:** De gastdeelnemer kan deze ontlene of zelf aanschaffen en later doorverkopen
- **Materialen:** Schriften, schrijfgerei, rekenmachine, tekenmateriaal, ...
- **Maaltijden op school** • **Kledij:** Uniform, sportkleding • **Schoolexcursies en –reizen:**
 - o Dagexcursies naar het buitenland
 - o Alle meerdaagse excursies (binnen- en buitenland)
- **Administratieve kosten:** o Schoolinschrijving (meeste scholen vragen geen inschrijvingsgeld)
- **Activiteiten na school**
- **Officiële documenten:** Vertalingen, legalisering, echtheidsverklaringen...
- **Klas- en schoolfoto's**
- **Taallessen:** Bijkomende taallessen.
- **Huur van locker**

Opgelet!

- **De vrijwillige ouderbijdrage** voor extra activiteiten buiten de lessen om is **niet verplicht**. Extra activiteiten zijn bijvoorbeeld schoolreizen of sportdagen. Kinderen van ouders die hiervoor niet betalen, mogen altijd meedoen¹. [Klik hier](https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financiering-onderwijs/vraag-en-antwoord/i-s-de-vrijwillige-ouderbijdrage-op-de-basisschool-en-middelbare-school-verplicht) voor meer info.
Zet de school je onder druk om te betalen of is de bijdrage erg hoog? Neem dan contact op met het AFS-kantoor, wij helpen u graag verder.
- Sommige scholen werken met **voorschotfacturen**. In uitzonderlijke gevallen wordt meer dan 250 euro voorschot gevraagd voor boeken en algemene schoolkosten. In dat geval betaalt AFS een **maximum van 250 euro** aan voorschot terug. Na het ontvangen van de detailafrekening, is het mogelijk om eventuele bijkomende reële kosten verder in te brengen.

Welke kosten zijn ten laste van het wereldgezin?

Administratieve kosten: Optionele bijdrage oudervereniging, ... zijn vrijwillig en persoonlijk voor het wereldgezin.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/financiering-onderwijs/vraag-en-antwoord/i-s-de-vrijwillige-ouderbijdrage-op-de-basisschool-en-middelbare-school-verplicht>

5.2.5 Privé uitgaven

o Welke kosten zijn ten laste van de gastdeelnemer/zendouders?

- Het vervoer van en naar **lokale AFS-activiteiten**: afhankelijk van de activiteit zal het lokaal comité de vervoerkosten (terug)betalen. In sommige gevallen wordt hiervoor een bijdrage aan de deelnemer gevraagd. Zorg voor duidelijke afspraken met het comité.
- Vervoerkosten voor **persoonlijke uitstappen**.
- Privéaankopen • GSM-facturen

o SIM-KAART REGELEN

Wij raden u aan uw gastkind zelf een mobiele telefoon met een prepaidkaart te laten aanschaffen of een Nederlandse SIM-kaart voor een bestaande telefoon. Het leven van een jongere in Nederland zonder mobiel is bijna ondenkbaar. Een **prepaid kaart** is in de meeste gevallen aan te bevelen, dan rijzen de kosten niet ongemerkt de pan uit. Geef het nieuwe Nederlandse nummer door aan de contactpersoon en kantoor.

▪ Het kopen van een fiets

Aangezien Nederland het land van de fietsen is, willen we dit cultuurverschijnsel ook introduceren bij onze AFS-deelnemers. **Uw gastkind is hierop voorbereid**; we hebben hem/haar gevraagd een **bedrag van € 150 te reserveren om een fiets te kunnen kopen bij aankomst**. Op deze fiets zal uw gastkind zich naar en van school verplaatsen. Wij verwachten van AFS-deelnemers dat ze tot een afstand van ca. 15 km van huis naar school fietsen en weer terug. Veel AFS-ers worden in landelijke gebieden geplaatst, daar zijn dit normale fietsafstanden.

De fiets is dus eigendom van uw gastkind. Hij of zij draagt zelf de verantwoordelijkheid voor reparaties en diefstal. Aan het einde van het jaar verkoopt uw gastkind zijn/haar fiets weer.

Sommige AFS-ers hebben nauwelijks gefietst of zelfs nooit leren fietsen. Wellicht heeft uw gastkind **begeleiding nodig** om het fietsen (en op- en afstappen!) onder de knie te krijgen. Velen zijn ook niet bekend met onze verkeersregels (haaiantanden op de weg!) en fietspaden. Een gezamenlijk fietstochtje om de weg naar school te leren kennen kan nooit kwaad.

Realiseert u zich ook dat veel AFS-deelnemers niet bekend zijn met het fenomeen fietsendiefstal. Voorlichting - altijd en overal je fiets op slot zetten, liefst met diefstalbestendige sloten - is zeker op zijn plaats. Wees terughoudend met het uitlenen van uw eigen mooie fiets.

5.2.6 Bankrekening openen voor de deelnemer

Er wordt aan de gastdeelnemers gevraagd om zelf in hun zakgeld te voorzien. De meeste gastdeelnemers zullen in het begin van het jaar een kleine som meebrengen en nadien een **bankrekening** openen waarop hun ouders af en toe kunnen storten.

Zonder pinpas is betalen in Nederland steeds moeilijker. Een pinpas is bijvoorbeeld noodzakelijk als je een treinkaartje wilt kopen op een station zonder loket, of je OV-chipkaart wilt opladen. Dat kan niet met alle creditcards uit het buitenland. Het is daarom handig als uw gastkind een eigen bankrekening en pinpas heeft.

In Nederland wordt het echter steeds lastiger, zeker voor minderjarigen, om een bankrekening te openen. De handigste oplossing is dat u zelf een (extra) bankrekening opent en de bijbehorende pinpas aan uw gastkind geeft. **Zorg ervoor dat uw gastkind op deze rekening niet in het rood kan staan.** Via internet kunt u eventueel het financiële gedrag van uw gastkind een beetje in de gaten houden en de zouders kunnen zakgeld op deze rekening storten.

5.2.7 Afsluiten van rekeningen en abonnementen

Zorg dat je gastdeelnemer zijn rekeningen en abonnementen afsluit voor hij of zij terug naar huis vertrekt. Indien je na het vertrek van je gastdeelnemer merkt dat er nog niet-vereffende rekeningen zijn in Nederland, neem dan zo snel mogelijk contact op met het AFS-kantoor en je gastdeelnemer. Laat de bank meteen weten dat deze jongere niet meer op dit adres woont om te voorkomen dat rekeningen oplopen door bijkomende aanmaningskosten.

Breng facturen na terugkeer van de deelnemer ook consequent weer terug naar de postbus met de vermelding “deze persoon woont niet meer op dit adres”. U kan ook altijd op het AFS-kantoor terecht voor hulp bij bemiddeling tot 3 maanden na het vertrek van de gastdeelnemer.

5.2.8 Terugbetaling van kosten ten laste van AFS

Het is aangeraden dat **het wereldgezin, en niet de gastdeelnemer**, een bedrag voorschiet dat achteraf terugbetaald wordt door AFS. De terugbetaling gebeurt **binnen de maand** aan het einde van de eerste of derde week van de maand. Merk ook op dat een **terugbetaling niet mogelijk is buiten de SEPA-zone** (Single Euro Payments Area).

o Hoe kan je de gemaakte kosten terugvorderen?

Stap 1: Gebruik het correcte formulier Je gebruikt de volgende formulieren:

- **Formulier Medische kosten gastdeelnemers - Bijlage 2**
- **Formulier School- en vervoerkosten schoolprogramma - Bijlage 3**

Je kan deze formulieren ook downloaden op:

<https://afs.nl/wereldgezin/gids/#afs-nav-declareren>

Stap 2: Je vult het correcte formulier **volledig** in en voegt er de betalingsbewijzen van de gemaakte kosten aan toe. **Gelieve de twee formulieren gescheiden te houden!**

Stap 3: Je stuurt de formulieren samen met de betalingsbewijzen naar het AFS-kantoor op het document vermelde mailadres:

- Medische kosten naar: medischekosten@afs.org
- School -en vervoerskosten naar: schoolenvervoerkosten@afs.org

Stap 4: De betaling wordt ten laatste **een maand** na het indienen van de kosten uitgevoerd.

Indien bepaalde kosten niet in aanmerking komen voor terugbetaling, brengen we je hiervan op de hoogte.

Gelieve de **laatste rekeningen ten laatst 15 juli 2024** naar het kantoor te sturen.

Indien je twijfelt of bepaalde zaken terugbetaald worden, neem je best eerst contact op met het AFS-kantoor.

5.3 Tien budgettips

Een extra persoon in huis, dat brengt natuurlijk wat extra kosten mee. Ervaren wereldgezinnen deelden met ons enkele praktische tips om het budget te drukken.

1. Praat met elkaar

Wat normaal is voor jou, is dat niet noodzakelijk voor een andere. Handelingen zoals verlichting uitdoen (als je vertrekt of in slaap valt), verwarming uitzetten als je niet in de kamer bent, geen vensters openen met verwarming aan, geen eindeloos lange douches nemen.... zijn voor sommigen helemaal nieuw. Kaart het aan, zo gauw mogelijk. Soms helpt het om afspraken visueel te maken, afbeeldingen of teksten als reminders op te hangen.

Breng het direct ter sprake als je merkt dat je gastdeelnemer iets vreemds doet. Hoe sneller je feedback geeft, hoe sneller je gast kan wennen aan andere gewoontes. Belegt je gastdeelnemer zijn boterham met 5 soorten beleg? Bedient de jongere zich van meer stukken vlees dan je gepland hebt per persoon? Is het wc-papier veel sneller op? Leg meteen vriendelijk maar duidelijk uit dat dit niet jullie gewoonte is en ook drukt op het budget.

2. Wees open over kosten en prijzen

Een gesprek over de kostprijs van elektriciteit kan ogen openen. Gastdeelnemers eens meenemen naar de winkel is niet alleen gezellig maar maakt de kosten van boodschappen ook meer zichtbaar.

3. Hou ze warm

Veel gastdeelnemers hebben het hier koud.... Een leuk welkomstgeschenk is een fleece deken of een paar heerlijk warme wollen huissokken.

4. Water besparen

Sommige jongeren zijn het gewend véél en lang onder de douche te staan. Installeer een ecosproeier, dat beperkt het waterverbruik.

5. Maak afspraken over het gebruik van gerief voor persoonlijke hygiëne

Een goede afspraak is bijvoorbeeld dat het oké is om mee te gebruiken wat er voorradig is, maar dat het voor eigen kost is als er speciale producten gewenst zijn. Wist je trouwens dat sommigen liever een stuk zeep gebruiken dan een douchegel? Dat scheelt meteen op de rekening!

6. Sinterklaas, Kerstmis, verjaardagen, ...

Wat is leuk en niet te duur om cadeau te geven?

- Een Nederlandse nummerplaat bij de sleutelmaker laten maken met naam of jaartal
- Nederlandse klompen
- Een vlag (Nederland, of regionale vlag, ...)
-

7. Uitstappen en reizen

Ga je als gezin op (ski)reis? Het is soms een lastig gesprek maar het is niet gek om op voorhand te verduidelijken of je een bijdrage in de kosten verwacht; al kan dat mogelijk betekenen dat de jongere dan niet mee kan.

Wil je graag samen iets ondernemen? Het hoeft niet vaak en duur te zijn. Er zijn veel mogelijkheden voor gratis bezoeken en goedkope maar leuke uitstapjes. Voel je vooral niet verplicht om toeristische gids te zijn.

8. Schoolrekeningen

Stuur de rekening naar AFS en wacht op de terugbetaling om de school te betalen.

9. Wifi en gsm-abonnementen

Goede afspraken over verbruik zijn nuttig. Hoeveel GB hebben jullie als gezin? Mag er onbeperkt gestreamd worden? Hou je verbruik in het oog zodat je snel kan op tafel leggen wanneer het verbruik groter is dan wat het abonnement kan bieden.

In het verleden hebben wereldgezinnen gsm-abonnementen afgesloten voor hun gastdochter of -zoon. **Dit raden we niet aan.** Indien je dit toch doet, volg dit goed op en maak duidelijke afspraken over het gebruik. In sommige landen kan je niet meer bellen of internet gebruiken indien je de limiet van je abonnement opgebruikt hebt. Hierdoor kunnen sommige rekeningen veel hoger uitlopen dan verwacht.

10. Overheid

Sommige wereldgezinnen geven de gastdeelnemers mee aan bij de aanvraag voor een studietoelage van de eigen kinderen of bij de belastingaangifte. Er zijn echter geen garanties dat dit effectief zal in rekening genomen worden.

6 School

De AFS-gastdeelnemers kiezen om deel te nemen aan het schoolprogramma. School (VMBO/HAVO/VWO) is dus een belangrijke pijler tijdens hun uitwisselingsavontuur.

Net zoals de Nederlandse jongeren zijn ook de **AFS-gastdeelnemers leerplichtig**. Verder is naar school gaan ook een belangrijk aspect van het dagelijkse leven van de Nederlandse jongeren. Ook voor de

AFS-gastdeelnemers zal dat zo zijn. De school is voor hen dé perfecte plaats om zich te ontwikkelen, Nederlands te leren en in contact te komen met leeftijdsgenoten. Ze maken er kennis met de jongeren van hier, met hun leefgewoonten en bouwen zo een sociaal netwerk uit. Omwille van deze redenen zullen onze gastdeelnemers tijdens hun uitwisseling ook iedere dag les volgen.

Voor sommige gastdeelnemers zijn de studieresultaten erg belangrijk, goede punten kunnen ervoor zorgen dat ze meetellen voor de thuisschool. Voor andere gastdeelnemers kan het bewijzen van het volgen van de lessen voldoende zijn, maar ook dan is het belangrijk om goede resultaten te halen.

Sommige gastdeelnemers hebben geen documenten nodig, andere wel. Het is de **verantwoordelijkheid van de gastdeelnemer zelf om de nodige documenten en legaliseringen te verzamelen**. Het kantoor zorgt voor opvolging en ondersteuning indien nodig.

6.1 Een school en een studierichting kiezen

Het is erg belangrijk om stil te staan bij de keuze van de school en studierichting. Vaak kiezen wereldgezinnen ervoor om hun gastzoon of –dochter naar dezelfde school te laten gaan als de andere kinderen in het gezin. Dit is namelijk praktisch qua vervoer en het gezin is al vertrouwd met de school. Maar wat voor het ene kind de ideale school is, is het misschien niet voor het andere. Het is niet altijd opportuun voor de AFS-gastdeelnemer om dezelfde richting te volgen als de andere kinderen uit het gezin. De interesses kunnen verschillend zijn of het niveau niet op maat van de gastdeelnemer.

Indien mogelijk raden we aan om zoveel mogelijk vakken te volgen zoals kunst, muziek, techniek, enz.

6.1.1 Nuttige stappen bij het kiezen van de ideale school voor je gastdeelnemer

Stap 1: Neem contact op voor aankomst om bij de gastdeelnemer al te informeren naar zijn/haar interesses en de gevolgte studies.

Stap 2: Zoek opties in je buurt. Niet alle scholen staan open voor uitwisselingsstudenten. Het is dus handig wat opties achter de hand te hebben.

Weet dat het lokale comité je graag begeleid in het kiezen van een gepaste richting/school. Elk comité heeft **een schoolcoördinator**, deze vrijwilliger staat in contact met de scholen. Hij/zij begeleidt en ondersteunt de gastscholen tijdens de uitwisseling. **Aarzel niet om hen te contacteren met school gerelateerde vragen.**

Stap 3: Maak de keuze. Voor je definitief de school en studierichting beslist, is het belangrijk om te overleggen met je gastdeelnemer, de school en het lokale comité.

AFS-gastdeelnemers kunnen met toestemming van de school alle aangeboden richtingen volgen. **Enkel voortgezet onderwijs of MBO komen in aanmerking.** Andere soorten vervolgonderwijs of privéscholen kunnen niet.

6.2 Inschrijving op school

Wanneer je de school hebt gekozen, raden we je aan het volgende te doen:

- **Maak** zo snel mogelijk **een afspraak met de gastschool.**
- **Informeer de lokale schoolcoördinator** van het lokale vrijwilligerscomité welke school jullie gekozen hebben en wie de contactpersoon is.
- Indien je gastzoon of -dochter **schooldocumenten** meegebracht heeft, dan neem je deze ook mee voor de inschrijving.

Belangrijk: Wanneer je gastzoon of -dochter een **officieel bewijs** nodig heeft van de **behaalde studiepunten** of credits voor in het thuisland, dan moet de gastdeelnemer sowieso als **regelmatige leerling** ingeschreven worden en meedraaien.

6.3 Aankoop schoolboeken

AFS vergoedt de aankoop van schoolboeken maar vraagt om de kosten niet onnodig op te drijven (zie **bijlage 3** voor het aangifteformulier van schoolkosten).

Op de meeste scholen zijn de schoolboeken gratis. Het kan echter wel zo zijn dat de school om een borg vraagt zodat de leerlingen zorgvuldig met de boeken omgaan. Voor meer informatie kijk op de website van de rijksoverheid: [https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/voortgezet-onderwijs/vraag-en-antw
oord/gratis-schoolboeken-voortgezet-onderwijs](https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/voortgezet-onderwijs/vraag-en-antwoord/gratis-schoolboeken-voortgezet-onderwijs)

Let op: huurboeken moeten voor vertrek **teruggebracht worden**, anders moeten ze aangekocht worden. Ook in dat geval zijn ze **voor rekening van de gastdeelnemer**.

6.4 Aanwezigheid op school

Naar school gaan is een essentieel aspect van de uitwisseling. We verwachten dat de gastdeelnemers **altijd aanwezig zijn**, net zoals hun klasgenoten. Iedere afwezigheid moet daarom ook verklaard worden. Voor de taallessen houdt AFS zelf de aanwezigheid bij. Afwezigheid door **schoolreizen** wordt enkel aanvaard indien deze plaatsvinden tijdens de schooldagen.

Let op: Spijbelen op regelmatige basis kan een reden zijn om het **programma stop te zetten** en naar huis gestuurd te worden.

6.5 Klas

Het is belangrijk dat AFS-gastdeelnemers net zoals hun Nederlandse leeftijdsgenoten deel uitmaken van een vaste klas. Samen met de klasgenoten de dag beleven en met hen over dezelfde gebeurtenissen praten maakt deel uit van de integratie. Daarom raden we aan om vanaf het begin van het schooljaar in één klas/jaarlaag de lessen te volgen en (voor zover het kan) taken en toetsen te maken.

6.6 Contact met de school en AFS

De gastdeelnemer kan op school terecht bij de mentor of aangewezen persoonlijk begeleider. Die begeleider kan, net zoals jullie, terecht bij de schoolcoördinator van je comité.

6.7 Nederlands op en buiten de school

Nederlands spreken is de sleutel tot integratie en een succesvolle uitwisseling. Daarom bieden wij alle gastdeelnemers voor vertrek een **online taalprogramma** aan. Op die manier kunnen ze al Nederlands leren voor ze bij jullie aankomen. Daarnaast krijgen ze op het aankomstkamp ook het taalpakket 'Zo Gezegd' mee. Vanaf september organiseert ieder comité 32 lesuren Nederlands, gegeven door een taalleerkracht. Deze taallessen zijn **verplicht**.

Uiteraard helpt het enorm wanneer iedereen zo veel mogelijk Nederlands praat. **Praat vanaf het begin Nederlands** en probeer geen andere gemeenschappelijke talen te spreken. Dit zal enkel het leerproces van het Nederlands vertragen.

Buiten de schooluren kan de gastdeelnemer vrijwillig en voor eigen rekening meer lessen Nederlands volgen. Aangezien het AFS-taalpakkett zeer volledig is, kunnen extra lessen **niet** vergoed worden door AFS.

Tijdens het wereldonthaal (het moment dat je je gastdochter of -dochter voor het eerst ziet) ontvang je ook een brochure met tips om taalontwikkeling te stimuleren.

7 Welke verantwoordelijkheid dragen gastouders wanneer zij een gastdeelnemer opnemen?

We vragen aan wereldgezinnen om voor een gastdeelnemer te zorgen zoals voor hun eigen kind.

7.1 Als een goede huisvader en -moeder

Gastouders nemen op een bepaalde manier de rol van de natuurlijke ouders over: ze zorgen voor het welzijn en de veiligheid van de gastdeelnemer. Daarom vragen wij aan gastouders om de jongere te helpen de weg te zoeken in de nieuwe omgeving waarin ze terecht komen. Dat houdt onder andere in: hen wegwijs te maken in de omgeving, het openbaar vervoer, het gebruiken van de fiets, het verzorgen als ze ziek zijn, begeleiden naar dokters, beoordelen van plannen om uit te gaan of op reis te gaan, hen het Nederlands te leren, enz. Aan de natuurlijke ouders wordt gevraagd een stapje terug te nemen en te respecteren dat, zolang hun kind bij de gastfamilie woont, zij de dagelijkse beslissingen aan de autoriteit van het wereldgezin overlaten.

7.2 Financieel

Het algemeen principe is dat je als wereldgezin instaat voor de kosten verbonden aan **kost en inwoningen** van de gastdeelnemer. Alle andere kosten (vervoer, medische kosten of schoolkosten) zijn ten laste van AFS of van de gastdeelnemer en zijn natuurlijke ouders, zoals voorheen vermeld. AFS zorgt voor een uitstekende medische verzekering voor de gastdeelnemers. In sommige gevallen zal je als wereldgezin een deel van deze kosten voorschieten. Dit wordt uiteraard door AFS of door je gastzoon of -dochter terugbetaald.

Gezinnen met een lager inkomen kunnen een gastgezinbeurs aanvragen. Deze worden gegeven in supermarktbonnen ter waarde van 100 euro per maand. Meer informatie: www.afsvlaanderen.be/wereldgezin/#afs-nav-beurs

7.3 Aansprakelijkheid

Wanneer een wereldgezin een gastdeelnemer in het gezin opneemt, kan het aansprakelijk zijn voor eventuele schade veroorzaakt door deze gastdeelnemer. **De aansprakelijkheid van de gastouders voor de gastdeelnemer is evenwel veel beperkter dan de aansprakelijkheid die zij voor hun biologische kinderen hebben.** Ouders worden immers vermoed verantwoordelijk te zijn voor de fout van hun biologisch kind. Wanneer hun gastdeelnemer daarentegen een fout

zou begaan, dan zouden de gastouders enkel aansprakelijk zijn wanneer degene die hierdoor schade geleden heeft, zou kunnen bewijzen dat de gastouders niet voldoende toezicht op de gastdeelnemer hebben uitgeoefend. De graad van het vereiste toezicht neemt uiteraard af naarmate de leeftijd van de gastdeelnemer toeneemt. Men kan stellen dat gastouders voldoende toezicht uitoefenen indien zij zoals een goede ouder voor de gastdeelnemer zorgen. In elk geval blijven de biologische ouders voor de gastdeelnemer aansprakelijk. Zowel het wereldgezin als de verzekeraar van het wereldgezin kunnen steeds een schadevergoeding die voor de gastdeelnemer werd uitbetaald, op de biologische ouders verhalen.

8 CHECKLIST: wat je zeker moet doen...

8.1 Bij aankomst van je AFS-gastdeelnemer

- Naar de **school** gaan en er je gastdeelnemer laten **inschrijven**. (indien dit nog niet gebeurd is)
- **Schoolinformatie bezorgen aan het AFS-kantoor** om de school te registreren
- **Binnen de 5 kalenderdagen** na aankomst van je **gastdeelnemer naar de gemeente gaan** om hem/haar in te laten schrijven.
- Aan je verzekeringsconsultant, die je **aansprakelijkheidsverzekering** afsloot, melden dat je gastdeelnemer bij je inwoont en hem/haar, indien mogelijk, erin laten opnemen.

8.2 Bij reizen

- Tijdig het online formulier invullen via afs.nl/reisaanvraag/. Voor reizen zonder wereldgezin of school is dit **minstens twee weken voor het vertrek** en voor reizen in de Kerstvakantie drie tot vier weken voor vertrek.
- Tijdig controleren of je gastdeelnemer over de nodige reisdocumenten beschikt.

8.3 Bij ernstige ziekte of ongeval

Je informeert het AFS-kantoor.

- Tijdens de kantooruren op 085 0471525.
- Buiten de kantooruren ook mogelijk op: +32 15795010 (keuzemenu met de mogelijkheid om een boodschap in te spreken of doorgeschakeld te worden naar de noodtelefoon van AFS Low Lands)
- Indien je ons op het voorgemelde nummer niet kunt bereiken dan kan je onderstaande internationale organisatie (24u/24u) contacteren: GMMI - tel: 1-817-826-7101.

Je geeft dan volgende gegevens door:

1. Naam gastfamilie + woonplaats + telefoonnr.
2. Naam gastdeelnemer + thuisland.
3. Naam behandelende arts of ziekenhuis + telefoonnr.

Je noteert het dossiernummer dat je doorkrijgt en volgt de instructies op. Ben je niet zeker over verzekering of informatie, bel ons gerust. In de volgende link vindt u de informatie over wat de verzekering dekt:

<https://bit.ly/MedicalPamphlet>

8.4 Bij wijziging in de gezinssituatie

Hou ons op de hoogte van belangrijke veranderingen in je gezin, zoals een ongeval of ziekte van één van de gezinsleden, een verandering in de beroepssituatie van één van de gastouders, een verandering in de financiële toestand van het wereldgezin...

8.5 Indien je problemen hebt met je gastdeelnemer

Probeer meningsverschillen eerst uit te praten. Indien je er niet in slaagt tot een oplossing te komen, neem dan contact op met jullie begeleiders. **Je doet dit beter te vroeg dan te laat!** Neem in geval van moeilijkheden **nooit zelf contact op met de natuurlijke ouders** van de gastdeelnemer.

Het is zeer belangrijk om **minstens maandelijks** een **update** te geven aan je begeleider over hoe het gaat, ook als het positief is.

Uit ervaring merken we dat sommige wereldgezinnen geregeld lang wachten om een probleem melden en het doen als de situatie geëscaleerd is. Dit willen we ten stelligste vermijden. Daarom is **een regelmatige communicatie met de begeleiders zeer belangrijk**.

8.6 De gastdeelnemer vertrekt bij je – administratief

- Let erop dat je gastdeelnemer **zijn rekeningen en abonnementen stopzet** voor hij of zij terug naar huis vertrekt. Indien je na het vertrek van je gastdeelnemer merkt dat er nog niet-vereffende rekeningen zijn in Nederland, neem dan zo snel mogelijk contact op met je gastdeelnemer. Laat de maatschappij meteen weten dat deze jongere niet meer op dit adres woont om te voorkomen dat rekeningen oplopen door bijkomende aanmaningskosten. U kan ook altijd op het AFS-kantoor terecht voor hulp bij bemiddeling.
- **Schrijf de gastdeelnemer uit bij je gemeente.**
- Indien je gastdeelnemer ingeschreven was bij je aansprakelijkheidsverzekering, **meld het vertrek dan bij je verzekeringsconsultant.**

9 Bijlagen

o Bijlage 1 – Reisdocumenten en visa voor deelnemers die van buiten de Schengenzone komen

Wanneer je gastzoon of -dochter naar het buitenland reist, moet hij/zij ervoor zorgen dat hij/zij over de nodige documenten beschikt! Let erop dat niet alleen voor het land van bestemming, maar mogelijk ook voor landen waar ze langskomen tijdens de doorreis een visum nodig is!

Schengenlanden: Nederland, Denemarken, Duitsland, Estland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Hongarije, IJsland, Italië, Letland, Liechtenstein, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Noorwegen, Oostenrijk, Polen, Portugal, Slowakije, Slovenië, Spanje, Tsjechië, Zweden, Zwitserland. Om naar deze landen te reizen moet de gastdeelnemer enkel in het bezit zijn van het **internationaal paspoort én zijn/haar**

verblijfsvergunning. Een visum is dus niet vereist. De deelnemer moet wel steeds beiden documenten meenemen.

Groot-Brittannië: De gastdeelnemer dient na te gaan of hij/zij een visum nodig heeft op www.gov.uk/check-uk-visa. Let wel, als minderjarigen een visum aanvragen, moet er steeds een meereizende volwassene bekendgemaakt worden of moeten ze een **originele** gelegaliseerde toelating van de natuurlijke ouders kunnen voorleggen (geen mail of fax). Een toeristenvisum voor Groot-Brittannië kost ongeveer €200 en de aanvraag neemt zo'n 4 weken tijd in beslag.

Voor **officiële schoolreizen** naar Groot-Brittannië is er ook een andere mogelijkheid indien de gastdeelnemer nog minderjarig is. De school moet dan een officiële 'list of travelers' invullen, ondertekend door de directeur. Deze lijst moet tevens worden gelegaliseerd bij het departement vreemdelingenzaken, **de aanvraag hiervoor moet minstens een maand op voorhand gebeuren**. De lijst moet worden afgegeven bij aankomst in

Groot-Brittannië. Er is een begeleidende brief bij de 'list of travelers' die stelt dat alle deelnemers wel hun paspoort en verblijfsvergunning voor Nederland moeten bijhebben. Zorg er dus voor dat je gastzoon of -dochter zeker zijn/haar paspoort én verblijfsvergunning bij heeft wanneer hij/zij naar Groot-Brittannië gaat. **Voor meerderjarige gastdeelnemers geldt deze optie niet.**

Voor de **andere landen** is het afhankelijk van de nationaliteit van de gastdeelnemer of voor dat land een visum vereist is. Contacteer voor deze landen de betrokken ambassade.

Indien de gastdeelnemer **jonger is dan 18** moet hij een **gelegaliseerde of genotariseerde toelating** van de natuurlijke ouders hebben om te kunnen reizen in het buitenland. Dit formulier moet het origineel document zijn (kopies worden niet aanvaard). Het attest moet in het Engels zijn opgesteld. De gastdeelnemer moet het steeds bij zich hebben gedurende de reis. Dit kan opgevraagd worden door de internationale politie, de luchtvaartmaatschappij enz. Dit officiële document is **niet** hetzelfde als het document dat AFS aan de natuurlijke ouders vraagt om alleen te reizen. Het is de **verantwoordelijkheid van de gastdeelnemer** om ervoor te zorgen over de nodige documenten te beschikken voor de reis. Controleer tijdig welke documenten je gastdeelnemer nodig heeft. Neem bij niet-Schengenlanden **ruim voor vertrek** contact op met de betreffende ambassade.

o Bijlage –

2 Aangifteformulier medische kosten

MEDISCHE KOSTEN

Dit formulier kan je downloaden op <http://afs.nl/wereldgezin/gids>.

Gelieve het volledig ingevuld formulier samen met de nodige bewijzen te mailen naar medischekosten@afs.org.

Naam gaststudent	
Type programma	TRIMESTER / SEMESTER / JAAR
Naam gastfamilie	
Adres gastfamilie	

Te betalen op	
Rekening wereldgezin:	
Rekening gaststudent:	
Andere rekening:	

Gelieve hier alle gevraagde info in te vullen (dit is belangrijk voor de verzekering):

Datum van het incident De datum van het ongeval of de eerste diagnose bij ziekte	Over welke aandoening gaat het? * Type ziekte, auto- of sportongeval, type letsel, enz.	Bedrag
TOTAAL		€

*Let op! Niet alle medische kosten worden vergoed door onze verzekering, zie ook het document "Medische verzekering AFS". O.a. deze kosten worden NIET terugbetaald:

- Vrij verkrijgbare producten, ook al werden ze voorgeschreven door een arts. U kan per product nakijken op <https://medibib.be> of medicatie vrij afleverbaar is.
- Routine onderzoeken zoals oog- en tandartsonderzoek, lichamelijk onderzoek, schoolarts onderzoek...
- Inentingen

o Bijlage –

- Verzorging voor vooraf bestaande aandoeningen Routine medische controles bij chronische aandoeningen

3 Aangifteformulier school -en vervoerkosten

SCHOOL- en VERVOERSKOSTEN

Dit formulier kan je downloaden op <http://afs.nl/wereldgezin/gids>.

Gelieve het volledig ingevulde formulier samen met de nodige bewijzen te mailen naar schoolenvervoerkosten@afs.org.

Naam gaststudent	
Type programma	TRIMESTER / SEMESTER / JAAR
Naam gastfamilie	
Adres gastfamilie	

Te betalen op	
Rekening wereldgezin:	
Rekening gaststudent:	
Andere rekening:	

SCHOOLKOSTEN	Omschrijving	Bedrag
Schoolkosten die in aanmerking komen voor terugbetaling. Zie Gids voor het Wereldgezin. ! Kledij, duurzame materialen, voeding en foto's worden NIET terugbetaald.		
Dagexcursies binnen Nederland: ! Meerdaagse uitstappen of uitstappen buiten Nederland worden NIET terugbetaald.		

VERVOERSKOSTEN	Welke activiteit? Welk vervoermiddel? Van ... naar ...	Bedrag
Reisweg naar School		

o Bijlage –

Vervoer andere activiteit: enkel terugbetaling van kosten in het kader van een nationaal-georganiseerde activiteit (niet te verwarren met lokale comitéactiviteiten)		
TOTAAL		€ 0,00

4 Nuttige links

Wereldgezingids: www.afs.nl/wereldgezin/gids/

Medische kosten gastdeelnemers:

www.afs.nl/wereldgezin/gids/#afs-nav-documenten-voor-terugbetaling

School -en vervoerkosten schoolprogramma:

www.afs.nl/wereldgezin/gids/#afs-nav-documenten-voor-terugbetaling

Informatie over de verzekering:

www.afs.nl/wereldgezin/gids/#afs-nav-medische-verzekering

o Bonus: Activiteiten om gastfamilie en gastdeelnemer dichter bij elkaar te brengen

Gastfamilies worden via immersie in contact gebracht met een andere cultuur. Gastfamilie zijn is een belevenis, een onderdompeling in een interculturele ervaring. Het effect van deze ervaring is dat gezinsleden hun interculturele vaardigheden verfijnen. AFS wil wereldgezinnen ondersteunen in het effectief overbruggen van culturele en andere verschillen.

AFS gelooft dat de ervaring van wereldgezinnen hen kan versterken om:

- Vanop de eerste rij te leren over de impact van cultuur op waarden en beslissingen
- Zichzelf te kunnen zien door de bril van anderen
- Zichzelf uit te dagen stellingen vanuit een andere hoek te bekijken
- Een bredere blik te hebben op globale thema's
- In een cultureel diverse omgeving te wonen of te werken

AFS ontwikkelde het **Host Family Learning Journey Curriculum**. Daarmee voorziet AFS:

Omkaderde groepsmomenten:

gespreksavonden en evaluatiemomenten met de wereldgezinnen uit uw streek, een workshop op het nationale post aankomstkamp met informatie over de cultuur van uw gastkind.

Individuele contactmomenten met uw lokale gezinsbegeleider: een telefoontje, een ontmoeting op een activiteit, een afspraak voor een gesprek.

Een reeks activiteiten om in het gezin te doorlopen samen met de gastdeelnemer. U leest hieronder in 5 handige hand-outs hoe u eraan begint.

1. Goede afspraken maken goede vrienden

Voor wie is het?

Alle gezinsleden die in het huis leven en de AFS-deelnemer.

Instructies:

Lees deze hand-out zorgvuldig door en maak een overzicht van deze activiteiten voordat je deelnemer aankomt. Beslis op voorhand welk(e) gezinslid/gezinsleden de 'huisregels' aan de deelnemer zal/zullen uitleggen, wie de student zal rondleiden in het huis, wie de student zal helpen bij het gebruik van elektronische apparaten, enzovoort. Wees je ervan bewust dat deze activiteit enkele uren in beslag neemt en plan wat extra tijd in om tijdens de eerste dagen deze op te volgen.

Wanneer de student bij jou thuis aankomt, zal je natuurlijk veel dingen hebben om over te praten en vele vragen hebben voor elkaar. Die vragen zullen je helpen elkaar te leren kennen en met elkaar te leren leven, terwijl je een interculturele ervaring deelt. Zoals je weet, kunnen gewoontes en dagelijkse routines van het gezin verschillend zijn van die van je AFS-deelnemer. Dit is best veel informatie voor je gast, vooral als alles wordt verteld in een vreemde taal. Daarnaast moet je ook onthouden dat de gastdeelnemer zowel fysiek als emotioneel moe kan zijn in de dagen na aankomst.

Neem je tijd en deel de oefening op in kleine taken die op verschillende dagen uitgevoerd worden, idealiter volgens de volgorde die hier wordt meegedeeld. Word niet ongeduldig als niet alles meteen wordt begrepen en je dingen meerdere keren moet herhalen. Dat is normaal en je nieuwste gezinslid zal je geduld appreciëren.

Wereldgezinnen komen voor in allerlei vormen en maten. Ze hebben niet allemaal kinderen, sommige hebben extra familieleden bij hen wonen, etc. Voel je dus vrij om deze oefening aan te passen aan je specifieke gezinssamenstelling.

Ten laatste: als je vindt dat de taalvaardigheden van je deelnemer zwak zijn, voel je dan vrij om op bepaalde dingen terug te komen. Dat mag zo vaak als nodig.

1. GRONDBEGINSELEN VAN HET GEZIN

- Hoe zou de deelnemer je moeten noemen? Hoe noemen je kinderen jou? (indien ze nog thuis wonen) Mama/Papa, voornaam, etc.
- Begroetingen en gewoontes verschillen van cultuur tot cultuur. Wat zeg je wanneer je een gezinslid 's morgens ziet, wanneer je thuiskomt, wanneer je vertrekt? Vertel het aan je deelnemer.
- Krijgt jouw deelnemer zijn of haar eigen sleutel? Toon hem/haar dan hoe ze deuren openen en op slot doen en welke sleutel in welk slot past.
- Zet, indien mogelijk, de naam van de deelnemer op de deur/brievenbus.

Hoe noemt je deelnemer zijn/haar ouders thuis? Voelen ze zich oncomfortabel wanneer ze je meteen mama en papa noemen?

2. HOE WE ONZE RUIMTE VERDELEN (DE KAMER VAN DE DEELNEMER TONEN)

- Deelt je deelnemer de slaapkamer met broers en/of zussen of heeft hij/zij zijn/haar eigen kamer? Toon hem/haar waar je slaapkamer is en waar je kinderen en andere gezinsleden slapen en hun tijd doorbrengen.
- Toon je deelnemer waar hij/zij kleren, schoenen en boeken kan leggen. Toon daarnaast ook hoe je het raam kan openen, de gordijnen kan sluiten, de airconditioning/verwarming kan opzetten, etc.
- Toon je deelnemer tot op welke hoogte ze hun slaapkamer mogen personaliseren door meubels te verhuizen, foto's op te hangen, etc. Laat daarnaast ook zien wat gebruikt moet worden om dingen op te hangen (bijvoorbeeld plakband, punaises, nagels ...)
- In sommige culturen wordt de slaapkamer enkel gebruikt om te slapen. In andere culturen is het ook de plaats waar je studeert en mensen onthaalt. Wat zijn je gewoontes? Wat doen je kinderen? Toon je deelnemer waar hij/zij huiswerk kan maken, kan lezen, naar muziek kan luisteren en aan hobby's kan deelnemen.

Moedig je deelnemer aan om te vertellen of zijn/haar gezin thuis in een huis of appartement (flat) woont, hoeveel mensen er wonen, hoe het eruitziet, etc. Heeft hij/zij foto's die hij/zij kan laten zien?

3. HOE WE ONZE DAGEN INPLANNEN

- Op welk(e) tijdstip/tijdstippen staan gezinsleden normaal op door de week en in het weekend?
- Wek je je kinderen 's morgens of zetten ze een alarm? Hoe zou je deelnemer dat moeten doen?
- Wanneer gaan gezinsleden naar bed? Om welk uur verwacht je dat je deelnemer door de week en in het weekend naar bed gaat? Heb je daar regels voor of doet iedereen wat hij/zij wil?
- Zijn er bepaalde uren voor gebed of rust? Welke uren en hoe gedraagt het gezin zich?
- Op welk(e) tijdstip/tijdstippen kan/zou je deelnemer... o Het internet gebruiken? Zijn er wachtwoorden? o Tv kijken? o Naar muziek luisteren? o Huiswerk maken? o De badkamer gebruiken om te douchen of in bad te gaan? o Iets anders?
- Heb je daar vastgestelde tijdstippen voor? Mogen alle gezinsleden doen wat ze willen zolang ze niemand anders lastigvallen?
- Hoe breng je gewoonlijk je tijd door na het avondeten? Met het gezin? Met vrienden? Of gaat iedereen naar zijn kamer? Laat het weten aan je deelnemer.

Moedig je deelnemer aan om aan jou hun alledaagse leven in de thuiscultuur te beschrijven. Dat kan tijdens het eten, tijdens een gezinsbijeenkomst of gewoon op een rustig moment.

4. Hoe we maaltijden delen en eten

TYPISCHE MOMENTEN OM TE ETEN	WEEKDAGEN	WEEKENDS
Ontbijt		
Lunch		
Snacks/thee/andere		
Avondeten		

- Zijn er bepaalde maaltijden waarbij alle gezinsleden aan tafel zitten? Welke zijn die? Vertel je deelnemer of dat hij/zij op tijd thuis moet zijn voor het eten of op tijd moet opstaan om samen te ontbijten.
- Zijn er aan tafel vaste plaatsen voor elk gezinslid? Indien dat het geval is, toon je deelnemer dan waar hij/zij moet zitten.

- Heb je een 'dresscode' voor tijdens het eten (bv. geen pyjama's bij het ontbijt)? Indien dat het geval is, zorg er dan voor dat je deelnemer zich daar bewust van is.
- Bedank je de persoon/personen die gekookt heeft/hebben? Zo ja, wat zeg je dan?
- Vraag je deelnemer of hij/zij een voedselallergie heeft of zich voor zijn/haar religie aan bepaalde voedselregels houdt.
- Toon je deelnemer wat een normale portie is of hoeveel de gezinsleden normaal gezien opscheppen.
- Wat mag je deelnemer uit de keuken gebruiken (zoals de magnetron, het fornuis en de afwasmachine)? Toon hem/haar hoe je die apparaten gebruikt. Moeten ze het toestemming vragen vooraleer ze het mogen gebruiken? Wat wordt van hen verwacht dat ze doen in de keuken (bijvoorbeeld de tafel afruimen, afwassen en koken)?
- Mag de deelnemer tussen maaltijden door eten uit de koelkast/kasten halen? Moeten ze het eerst vragen? Toon hen waar ze wat kunnen vinden.
- Mag je deelnemer buiten de keuken eten? Zo ja, in welke kamers? Wat zijn de regels voor jouw kinderen?
- Zal je deelnemer lunch meenemen naar school of geld meekrijgen om lunch te kopen in de cafetaria van de school of ergens gelijkaardig? Of wordt van hem/haar verwacht dat hij/zij thuiskomt om te lunchen?
- Wie zal de lunch bereiden (indien toepasselijk)?

Vraag je deelnemer wat ze gewoonlijk eten tijdens het ontbijt, de lunch en het avondeten en wat hij/zij het liefste eet! Eet hij/zij in het thuisland lunch op school of thuis? Welke gezinsleden eten samen met hem/haar?

5. HOE WE DE BADKAMER GEBRUIKEN

- Toon je deelnemer waar hij/zij zijn/haar handdoek, tandenborstel, shampoo, etc. kan zetten en waar hij/zij de handdoeken kan vinden.
- Leg uit hoe hij/zij de badkamer moeten achterlaten nadat ze klaar zijn (deur open of gesloten; ventilator, lichten, verwarming uit/aan, etc.)?
- Hoelang mag je deelnemer een douche nemen? Wanneer, hoe vaak?
- Leg aan meisjes uit hoe ze gebruikt maandverband en gebruikte tampons moet weggooien. Is er een plaats waar ze nieuw maandverband en/of nieuwe tampons kunnen bewaren?
- Wees je ervan bewust dat toiletten en douches anders zouden kunnen werken in de cultuur van de deelnemer en dat ze misschien niet goed weten hoe ze die van jullie moeten gebruiken. Toon je deelnemer hoe je de douche kan gebruiken en welke artikelen door de wc gespoeld mogen worden en welke niet. Zorg ervoor dat ze zich volledig op hun gemak voelen bij het gebruiken van de badkamer bij het gebruiken van de badkamer.
- Welke artikelen worden door alle gezinsleden gebruikt (bijvoorbeeld zeep, shampoo en borstel)? Welke niet?

- Zal je deelnemer de gezinsvoorraad van zulke persoonlijke toiletartikelen gebruiken of moet hij/zij zijn/haar eigen toiletartikelen kopen?

Hoe pakt het gezin van jouw deelnemer dat aan?

6. HOE WE ELKAAR HELPEN BINNEN HET HUISHOUDEN

- Wat verwacht je dat je deelnemer dagelijks doet? Vertel het hem/haar. o Maak je bed op o Houd de slaapkamer proper o Houd de badkamer proper o Andere:
- Hoe helpen je kinderen in het huishouden? Zijn er taken waarvan je verwacht dat je deelnemer ze doet of dat ze die samen met de gastzussen en gastbroers doet? Welke? o Zet het afval buiten
o Dek de tafel/ruim de tafel af o Was af o Werk in de tuin o Ga wandelen met de hond o Voer de huisdieren o Stofzuig of dweil de vloeren
- Toon je deelnemer waar hij/zij zijn/haar vuile was moet leggen! Hoe vaak was je gewoonlijk de kleren? Verwacht je dat hij/zij helpt met wassen, kleren ophangen, strijken of opvouwen? Of doet iemand anders dat?
- Mag je deelnemer de wasmachine gebruiken? Als dat het geval is, toon dan alstublieft hoe je het gebruikt. Moeten ze het eerst vragen?

Wat zijn de verantwoordelijkheden van de deelnemer bij hem/haar thuis?

7. ONZE HUISREGELS EN GEWOONTES

- Zijn er plaatsen in het huis waar de deelnemer niet mag komen? Voorbeelden kunnen zijn: slaapkamer van de ouders, kelder ...
- Zijn deuren normaal gezien geopend of gesloten? Zouden ze op de deur moeten kloppen wanneer die gesloten is?
- Draag je schoenen in huis? Waar wel, waar niet? Of helemaal niet?
- Sta je roken in huis of buiten toe? Of helemaal niet?
- Heb je een poetsvrouw of iemand die helpt in het huishouden? Wat doet die persoon? Zo ja, hoe moet de deelnemer die persoon behandelen?
- Wat mag je deelnemer in huis gebruiken? Moeten ze het eerst vragen?
o Naaimachine o Piano o Stereo o Andere:
- Mag de deelnemer de telefoon gebruiken om met schoolvrienden te praten? Zo ja, hoelang? Op welke tijdstippen? Wat zijn de regels voor je kinderen?
- Wat zijn de regels betreffende hoelang ze een internationaal telefoontje mogen voeren? Zou je deelnemer dat eerst moeten vragen? Wordt van hen verwacht dat ze voor elk telefoontje betalen? Moeten hun ouders terugbellen? Telefoon je over het internet (via Skype of een andere app)?
- Wat zijn de regels van het wereldgezin betreffende internetgebruik? Bracht je deelnemer zijn of haar eigen laptop mee of kan hij/zij de computer van het wereldgezin gebruiken? Hoe lang en hoe vaak? Wanneer? Moeten ze het eerst vragen?
- Welke gewoontes heb je rond tv kijken en videogames spelen? Wanneer en hoe vaak mag je deelnemer tv kijken? Welke zenders zijn oké, welke niet?

- Heb je andere huisregels? Denk aan stiptheid, ordelijkheid, etc.

Grijp de kans om je deelnemer te vragen of hij/zij nog vragen heeft en onthoud om hem/haar aan te moedigen om jou te vertellen hoe

8. ONZE ACTIVITEITEN MET VRIENDEN EN FAMILIE

- Mag je deelnemer thuis vrienden uitnodigen? Indien ja, hoe laat en onder welke omstandigheden? Wat mag spontaan en wat moet op voorhand aangekondigd worden?
- Wil je voorgesteld worden aan de vrienden van je deelnemer? Waar spreken je kinderen af met vrienden? Op school, buiten, in de sportschool, thuis in de woonkamer, in hun slaapkamer?
- Mag je deelnemer door de week of in het weekend 's nachts uitgaan? Zo ja, hoe laat moet hij/zij thuis zijn? Wat zijn de kansen dat hij/zij laat thuis mag komen? Wat verwacht je dat je deelnemer je vertelt: wanneer, waar, met wie, hoe lang, een telefoonnummer?
- Zijn er bepaalde gezinsactiviteiten waarvan je verwacht dat je deelnemer aan zal meedoen? Denk aan sport, gemeenschapsevenementen, samen skiën, etc.
- Welke rol speelt familie (grootouders, ooms/tantes, neven/nichten,...) voor jou? Verwacht je dat je deelnemer hen gaat bezoeken in de weekends?
- Gaat het gezin naar religieuze diensten? Zo ja, mag of zou je deelnemer er ook naartoe moeten gaan?
- Als je deelnemer graag naar andere religieuze diensten dan die van je gezin zou gaan, hoe kan je dan regelen dat hij of zij, indien mogelijk, naar die diensten kan gaan?
- Welke positie zou je innemen als je deelnemer een vriendje/ vriendinnetje krijgt? Zou je dat accepteren? Wil je die persoon kennen? Zou je deelnemer hem/haar bij jou thuis mogen uitnodigen? Wat zou je doen bij je eigen kinderen.

Zorg ervoor dat dat laatste onderwerp niet wordt misverstaan. Natuurlijk, je deelnemer hoeft niet per se een vriendje of vriendinnetje te hebben. Als je deelnemer echter een romantische relatie ontwikkelt, praat dan met hem/haar over jouw verwachtingen. Waar kunnen ze elkaar ontmoeten, wat is gepast seksueel gedrag vanuit jouw opzicht en of je hen toelaat om 's nachts te blijven slapen? Wat sta je toe bij je eigen kinderen?

9. VEILIGHEIDSKWESTIES

- Is er iets dat je deelnemer moet weten over veilige of minder veilige gebieden in (een deel van) de stad waar je woont? Zijn er richtlijnen over waar het veilig/onveilig is om gedurende de dag of in het donker te wandelen? Toon het op een kaart.
 - Wat moet gedaan worden bij een brand of een ander noodgeval?
- Wat zijn de telefoonnummers van gerelateerde hulpdiensten? Plaats naast de telefoon een lijst met belangrijke telefoonnummers (bv. politie, brandweer, burens, familieleden en vrienden uit de buurt, lokale AFS-vrijwilligers, het nationale AFS-bureau, de AFS-noodtelefoon).

- Waar in het huis vindt je deelnemer eerste hulpmiddelen?
- Hoe beveilig je het huis? Doe je de deuren en ramen op slot? Wanneer je weggaat, doe je de deur dan op slot of trek je hem gewoon dicht? Toon je deelnemer wat je verwacht dat hij/zij doet.

- Hoe kan je deelnemer zijn/haar bezittingen, zoals een paspoort, bankkaarten, reischeques en een camera bewaren?
- Als je deelnemer alleen thuis is, wat zou hij/zij dan moeten zeggen tegen iemand aan de telefoon of aan de deur?
- Wat moet je deelnemer weten over verkeer en voetgangersveiligheid?
- Wat zou je deelnemer moeten doen als hij/zij de weg kwijtraakt in het dorp of als hij/zij de huissleutels niet heeft of niemand thuis is?
- Wat zou de deelnemer altijd moeten meenemen (bv. een kopie van het paspoort, een AFS-identiteitskaart, het telefoonnummer van het wereldgezin)?
- Is er iets dat je deelnemer zou moeten weten over de middelbare schoolcultuur, schoolregels, rassenverhoudingen en andere spanningen?
- Zijn er activiteiten, personen of plaatsen die je deelnemer beter kan vermijden? Wat zouden ze moeten weten over een feestje, concert, etc. voordat ze beslissen ernaartoe te gaan?
- Is er een avondklok in de stad?
- Heb je speciale adviezen voor meisjes (bv. met z'n tweeën of in groep weggaan, 's nachts niet alleen thuiskomen)?
- Vanaf welke leeftijd mag je legaal alcohol drinken? Hoe streng wordt daar op gelet? Wat zijn de gevolgen wanneer je die wet breekt?
- Hoe wordt alcohol geaccepteerd in de gemeenschap? Wat is normaal (bv. een glas wijn bij het avondeten), wat is misbruik? Hoe kan je deelnemer vermijden dat hij/zij naar een feestje gaat waar mensen alcohol of andere middelen misbruiken? Houd in gedachten dat drugs gebruiken, rijden en liften ingaan tegen de Gouden Regels van AFS en dat als die regels gebroken worden, de deelnemer meteen zou moeten terugkeren naar zijn thuisland.

2. Gesprek over culturele erfenis & familiegeschiedenis

Voor wie is het?

Alle gezinsleden die in het huis leven en de AFS-deelnemer.

Instructies:

Verzamel alle leden van het gezin en probeer over de grondbeginselen van jullie gezin te reflecteren, zodat jij en je deelnemer, zodat jij en je deelnemers elkaar beter kunnen leren kennen. Deze simpele, maar betekenisvolle activiteit geeft je zowel de kans om te begrijpen waar de ander vandaan komt als de kans om iets meer te vertellen over jouw familie.

Stel elkaar de volgende vragen en geef om de beurt antwoord:

- Waar komt je familie vandaan? Wat betekent je achternaam?
- Wat zijn enkele belangrijke gebeurtenissen uit je familiegeschiedenis?
- Wat is er belangrijk aan jouw familie en zou je graag met de andere persoon willen delen?

Je kan ook de gelijkenissen en verschillen tussen de twee families en culturen ontdekken en bespreken.

3. Oefening rond waarden en gedrag

Voor wie is het?

Alle gezinsleden die in het huis leven en de AFS-deelnemer.

Instructies:

Duid jouw antwoorden op de volgende vragen aan. Maak daarbij gebruik van deze hand-out. Het is mogelijk om meer dan één antwoord te geven. De AFS-deelnemer zou moeten antwoorden alsof hij/zij in zijn/haar thuiscultuur zou zijn. Vergelijk dan al jullie antwoorden op de vragen en leg aan elkaar uit waarom je dat antwoord/die antwoorden hebt gekozen. De verdere schuingedrukte ideeën zouden je kunnen helpen.

Relaties ontwikkelen met mensen uit andere culturen is niet gemakkelijk. De onuitgesproken regels, in het bijzonder van een gemeenschap kunnen voor zowel jou als je deelnemer een uitdaging vormen. Deze oefening kan jou helpen om elkaar beter te leren begrijpen.

Wat betekent het als een persoon zijn/haar bord niet volledig leeg eet tijdens een maaltijd?

Ze vinden het eten niet lekker.
Ze tonen beleefd dat ze geen eten meer willen.
Ze geven niets om het verspillen van eten.
Ze zijn onbeleefd.
Wij hebben een bord, maar delen

WERELDGEZIN:

DEELNEMER:

Leg aan elkaar uit hoe je in een gezinssetting zou aangeven dat je het eten lekker of niet lekker vindt. Hoe geef je aan dat je meer eten wilt of genoeg hebt? Wat beschouw je als 'eten verspillen'? Hoeveel zou je moeten eten? Welk gedrag aan tafel is ongeleefd?

Wat betekent het als een persoon de deur van zijn kamer dicht doet?

Ze willen privacy.
Ze zijn aan het slapen.
Ze vinden je niet leuk.
Ze zijn boos.
Ze zijn ongelukkig.
Niets speciaals.

WERELDGEZIN:**DEELNEMER:**

Leg het volgende aan elkaar uit: kan iedereen binnenkomen wanneer je slaapkamerdeur gesloten is? Zou men eerst moeten kloppen? Hoe geef je aan dat je niet gestoord wil worden? Wanneer laat je de deur open?

Wat denk je als een tiener in de slaapkamer van de ouders zit, wanneer de ouders niet thuis zijn?

Ze moeten daar niet zijn.
Ze zijn tv aan het kijken.
Niets speciaals.
Dat is erg ongewoon.

WERELDGEZIN:**DEELNEMER:**

Is de slaapkamer van de ouders een plaats waar elk gezinslid gebruik van kan maken of mogen de kinderen daar niet komen? Zijn er gezinsactiviteiten die enkel in de slaapkamer van de ouders plaatsvinden (bv. televisie kijken)? In welke andere kamers mag iedereen komen en welke andere kamers zijn privé?

Hoe weet je thuis normaal gezien dat de badkamer beschikbaar is?

De deur is open.
Het licht is uit.
Iedereen is in een andere kamer.
Door op de deur te kloppen

WERELDGEZIN:

DEELNEMER:

Leg aan elkaar uit waarom je de badkamerdeur openlaat of waarom je hem sluit. Hoe weet je dat iemand in de badkamer is? Is het toilet afgescheiden van de badkamer? Hoe veel privacy wordt verwacht binnen een gezin, wanneer iemand de badkamer gebruikt? Is het voor ieder gezinslid normaal dat broers en zussen op hetzelfde moment in de badkamer zijn? Is het normaal voor elk gezinslid om zijn/haar eigen badkamer te hebben? Welke gedragingen worden als attent tegenover anderen beschouwd wanneer de badkamer gedeeld wordt? Is het natuurlijk of beschamend om over het gebruik van de badkamer te praten?

Wat denk je als een persoon 30 of 45 minuten in de badkamer doorbrengt?

Niets. Dat is normaal.
Hij/zij verspilt water.
Hij/zij heeft een date vanavond.
Hij/zij is hygiënisch en bezorgd om zijn/haar uiterlijk.
Hij/zij houdt geen rekening met andermans noden.

WERELDGEZIN:

DEELNEMER:

Wat is de gepaste tijdsperiode om een douche of een bad te nemen? Is warm water duur of altijd beschikbaar? Wat zijn de verwachtingen van de anderen met wie je de badkamer misschien deelt?

Welke rol speelt de familie?

Jongvolwassenen verlaten het huis en zijn vrij om hun eigen carrières en interesses achterna te gaan en voor zichzelf te zorgen. Ze komen met de familie samen voor speciale gelegenheden, maar hebben misschien niet veel gemeen met anderen in de familie.

Er zijn altijd wel familieverplichtingen. Binnen de familie maak je deel uit van een onderling ondersteuningsnetwerk en moet je vaak je eigen interesses opgeven voor het welzijn van de familie. Familiebanden zijn belangrijk dan eender welke andere verplichtingen.

Doorheen iemands leven wordt er van die persoon verwacht dat hij/zij wanneer dan ook zijn/haar familie voor hulp, troost en advies belt en zelf ook die steun verleent.

Het hangt af van jouw rol binnen de familie (of je de oudste of de jongste bent, of je een dochter of een zoon bent, of je moeder, echtgenoot, etc. bent).

WERELDGEZIN:

DEELNEMER:

Welke daarvan drukt het beste uit wat de rol is die jouw gezin in jouw alledaagse leven speelt? Vergelijk je resultaten. Kun je je voorstellen waarom jullie antwoorden gelijkaardig of verschillend zijn?

4. Non-verbale communicatie

Voor wie is het?

Alle gezinsleden die in het huis leven en de AFS-deelnemer.

Instructies:

1. Eerst vertelt de deelnemer aan zijn wereldgezin welke specifieke non-verbale gedragingen hen zijn opgevallen gedurende de laatste paar maanden. Dan leggen de leden van het wereldgezin elk van die non-verbale gedragingen uit aan de deelnemer.
2. Daarna toont het wereldgezin enkele typische gebaren van de gastcultuur en wat ze betekenen.
3. Ten slotte deelt de deelnemer enkele typische gebaren van hun thuiscultuur en de betekenis ervan mee.

Relaties ontwikkelen met mensen uit andere culturen is niet gemakkelijk. De onuitgesproken regels, in het bijzonder van een gemeenschap, kunnen voor zowel jou als je deelnemer een uitdaging vormen. Deze oefening kan jou helpen om elkaar beter te leren begrijpen.

Gebruik eventueel de volgende vragen om je gesprek te sturen:

Wat zijn de voornaamste verschillen en
gelijkenissen betreffende non-verbale communicatie?
Wat is de ideale fysieke afstand tussen mensen
in de thuis- en
gastcultuur?
Hoe denk je dat cultuur die aspecten van
communicatie en
interactie beïnvloedt?

5. Communicatiestijlen & tijdsconcept

Voor wie is het?

Alle gezinsleden die in het gasthuis leven en alle AFS-deelnemers zouden aan deze activiteit moeten meedoen.

Instructies:

Duid net zoals bij de oefening over waarden en gedrag je antwoorden op de volgende vragen aan. Maak daarbij gebruik van de hand-out. De

AFS-deelnemer zou moeten antwoorden alsof hij/zij in zijn/haar thuiscultuur is. Vergelijk dan al jullie antwoorden op de vragen en leg aan elkaar uit waarom je dat antwoord/die antwoorden hebt gekozen. De schuingedrukte vragen en ideeën zouden je kunnen helpen!

Relaties ontwikkelen met mensen uit andere culturen is niet gemakkelijk. De onuitgesproken regels, in het bijzonder van een gemeenschap, kunnen voor zowel jou als je deelnemer een uitdaging vormen. Deze oefening kan jou helpen om elkaar beter te leren begrijpen.

Wat zou je hoogstwaarschijnlijk besluiten als een persoon niet spraakzaam is?

Hij/zij is verlegen.

Ze vinden het moeilijk om gepaste onderwerpen te vinden om over te praten.

Ze kennen de taal niet goed.

Ze vinden je niet leuk.

Ze zijn ongelukkig.

Niets speciaals.

WERELDGEZIN:

DEELNEMER:

Voel je je ongemakkelijk als een persoon niet spraakzaam is? Waarom of waarom niet? Hoe gedraag je je in die situatie? Hoe weet je wat de rustige persoon denkt?

Wat denk je als mensen luid praten en je de taal niet verstaat?

Ze zijn ruzie aan het maken.

Ze storen anderen.

Niets speciaals. Mensen praten altijd luid.

Wat ze zeggen is belangrijk, ze willen het benadrukken.

Ze zouden zachter moeten praten. Iedereen kan horen waarover ze aan het praten zijn.

WERELDGEZIN:

DEELNEMER:

Is je normale spreekstem luid of zacht? Moet je je concentreren of dichterbij gaan staan om je AFS-deelnemer te horen wanneer hij/zij spreekt? Voelt het alsof je wereldgezin naar je roept? (of andersom?) Onder welke omstandigheden zou je misschien luider spreken dan je nu doet? Wanneer zou je misschien zachter praten?

Je wordt om 20 uur uitgenodigd om te gaan dineren. Hoe laat ben je er?

Om half acht om de tafel te helpen klaarzetten.

Om vijf voor acht, juist op tijd.

Om kwart over acht, zodat mensen genoeg tijd hebben om alles gereed te maken.

Tussen half negen en tien, 's avonds ergens.

WERELDGEZIN:**DEELNEMER:**

Hoe laat eten jullie normaal 's avonds? Is dit de grootste maaltijd van de dag of eerder een lichte maaltijd? Hoe flexibel of punctueel moet je in je eigen cultuur zijn in deze context? Hoe wordt dat bepaald?

Hoeveel later kan je op een feestje aankomen?

5 minuten.

15 minuten.

1 uur.

Maakt niet uit.

WERELDGEZIN:**DEELNEMER:**

Wat is de etiquette wanneer je naar een feestje gaat? Hoe flexibel of punctueel moet je in je eigen cultuur zijn in deze context? Hoe wordt dat bepaald?

Hoeveel minuten te laat is acceptabel voordat je begint te denken dat een bus/trein officieel vertraging heeft?

10 minuten.

1 minuut.

4 minuten.

15 minuten.

WERELDGEZIN:

DEELNEMER:

Wat is het schema van het openbaar vervoer in beide culturen? Wat zijn de mogelijke problemen in beide culturen die het vaste schema beïnvloeden? Wat zou de deelnemer moeten doen om ervoor te zorgen dat zij of hij op tijd het vervoer haalt om zijn/haar verplichtingen na te komen?

Hoe ver in de toekomst is je verst geplande privé-evenement?

WERELDGEZIN:

DEELNEMER:

Is er enig verschil tussen familiale en andere evenementen? Wat zijn de factoren die beïnvloeden hoe ver op voorhand we plannen?